

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Diplomová práce

Vývoj místní samosprávy v obci Vitiněves

Bc. Jana Klozová

© 2022 ČZU v Praze Česká zemědělská univerzita v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jana Klozová

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Jičín

Název práce

Vývoj místní samosprávy v obci Vitiněves

Název anglicky

The Development of Local Government in the Municipality of Vitiněves

---

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter lokálního politického procesu v obci Vitiněves. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter lokálního politického procesu na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému, charakteristiky místních konfliktních linií a jednání komunálních politických aktérů.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti politického procesu v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Při analýze vývoje komunálního stranického systému bude využita komparace výsledků komunálních voleb v časové řadě, ke zjištění konfliktních linií a k analýze a interpretaci vztahů politických aktérů a jejich jednání pak bude proveden kvalitativní výzkum založený na polostrukturovaných rozhvorch s komunálními politiky.

Doporučený rozsah práce

60 – 70 stran

Klíčová slova

Vitíněves, komunální politický proces, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice

---

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. (Ed.) Komunální volby v České republice v roce 2002. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2003, ISBN 80-210-3211-1
- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4
- Bernard, J.; Kostecký, T.; Illner, M.; Vobecká, J. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: SLON, 2011, ISBN 978-80-7419-069-8
- Bubeníček, V.; Čmejrek, J.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5
- Bubeníček, V.; Kubálek, M. Charakter lokální politiky v suburbánním politickém prostoru. In: Acta Politologica, 4 sv. 3 č., 2012, ISSN 1803-8220
- Bubeníček, V.; Kubálek, M. Konfliktní linie v malých obcích. In: Acta Politologica, 2 sv. 3 č., 2010, ISSN 1803-8220
- Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009, ISBN 978-80-87168-10-3
- Illner, M. The territorial dimension of public administration reforms in East Central Europe. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1997, ISBN 80-85950-37-5
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101
- Říchová, B. Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů. Praha: Portál, 2002, ISBN 80-7178-628-4
-

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. RNDr. Michal Kubálek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 28. 9. 2020

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 01. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vývoj místní samosprávy v obci Vitiněves" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.08.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce panu PhDr. RNDr. Michalovi Kubálkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a trpělivost při psaní diplomové práce. Děkuji též zastupitelstvu obce Vitiněves za spolupráci při sbírání informací potřebných pro tuto diplomovou práci. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat svému partnerovi a své rodině za podporu a trpělivost během studia.

Vývoj místní samosprávy v obci Vitiněves

Abstrakt

Diplomová práce má charakter případové studie a zabývá se vývojem místní samosprávy v obci Vitiněves, jak vyplívá z jejího názvu. Hlavním cílem je identifikovat faktory ovlivňující podstatu politického rozhodování samosprávných orgánů v obci. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První teoretická část se zabývá souhrnem základních pojmů z oblasti komunální politiky, jako jsou veřejná správa, obec a její orgány, komunálním politickým systémem, volbami, komunálními stranickými spektry, modely v lokální demokracii a typologií lokálních politických systémů.

Druhá část práce je složena z pěti dílčích oddílů. První se zabývá základními demografickými údaji o obci, druhý oddíl se zkoumá vývoj voleb mezi lety 1994 – 2018 a následuje resumé volebních výsledků. Na to navazuje styl místní politiky a konfliktní linie a zakončena je závěrečným shrnutím poznatků.

Klíčová slova: Vitiněves, komunální politický proces, volby, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice,

The Development of Local Government in the Municipality of Vitiněves

Abstract

The diploma thesis has the character of a case study and deals with the development of local government in the village Vitiněves, as its name implies. The main goal is to identify the factors influencing the essence of political decision-making of self-governing bodies in the municipality. The work is divided into two main parts. The first theoretical part deals with a summary of basic concepts from the field of municipal politics, such as public administration, municipality and its bodies, municipal political system, elections, municipal party spectrum, models in local democracy and typology of local political systems.

The second part of the thesis consists of five subsections. The first part deals with basic demographic data about the municipality, the second part examines the development of elections from 1994 to 2018, followed by a summary of the election results. It follows the style of local politics and lines of conflict and concludes with a concluding summary of findings.

Keywords: Vitiněves, municipal political process, elections, political party, local party system, municipal coalition

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3. Teoretická východiska	13
3.1 Veřejná správa.....	13
3.2 Definice pojmů.....	16
3.3 Dělení obcí	18
3.3.1 Obec	19
3.3.2 Obecní orgány.....	20
3.4 Financování obcí	23
3.4.1 Rozpočet	23
3.4.2 Příjmy.....	24
3.4.3 Výdaje	26
3.4.4 Proces rozpočtu.....	26
4. Komunální politický systém	29
4.1 Komunální politika.....	29
4.2 Volby.....	29
4.2.1 Volební účast v ČR	29
4.2.2 Komunální volby	32
4.2.3 Specifika komunálních voleb.....	37
5. Komunální stranická spektra.....	39
5.1 Komunální politik	40
5.2 Fenomén nezávislých kandidátů	40
5.3 Komunální konfliktní linie	41
5.4 Komunální koalice	42
5.4.1 Komunální politické koalice dle Stanislava Balíka	42
5.4.2 Lokální koalice dle Jüptnera	43
5.5 Typologie dle Bubeníčka	44
5.6 Typologie starostů.....	48
6. Obec Vitiněves	50
6.1 Historie.....	50
6.2 Základní demografické údaje	51
6.2.1 Počet obyvatel.....	52
6.2.2 Věková struktura	52
6.2.3 Občanská vybavenost	53
6.2.4 Obecní spolky	53
6.3 Obecní rozpočet	53
7. Výsledky komunálních voleb v letech 1994 – 2018	55
7.1 Obecní volby 1994	55
7.2 Obecní volby 1998	57

7.3	Obecní volby 2002	58
7.4	Obecní volby 2006	60
7.5	Obecní volby 2010	61
7.6	Obecní volby 2014	62
7.7	Obecní volby 2018	64
8.	Résumé voleb	66
8.1	Politická kampaň v obci	66
9.	Styl místní politiky, konfliktní linie	68
9.1	Nepolitická participace občanů	69
10.	Závěr	71
11.	Seznam obrázků, grafů a tabulek.....	73
12.	Seznam použitých zdrojů	74
12.1	Literatura	74
12.2	Internetové zdroje.....	75
13.	Přílohy.....	77
13.1	Rozhovory se zastupiteli	77
13.2	Jmenné seznamy kandidátních listin 1994 – 2018.....	86

1. Úvod

K pojmu veřejná správa existuje velké množství přístupů, jak tento pojem definovat. Činnosti a strukturu veřejné správy si lze vyložit více způsoby např. z hlediska politologického, právní teorie, ekonomického, geografického apod. Každé z těchto hledisek přináší určitý specifický pohled, který my neměl zůstat nevyužit. Lze tedy jako nejvhodnější způsob zvolit interdisciplinární přístup respektující veřejnou správu jak v širším tak užším pojetí. V širším pojetí lze veřejnou správu definovat jako správu věcí veřejných či vládnutí. V užším pojetí je veřejná správa definována jako souhrn institucí z oblasti exekutivy.¹

Do roku 1989 existovala soustava národních výborů, které byly na jednotlivých teritoriálních stupních spjaty s partajní organizací KSČ. Veřejná správa měla řízení hierarchické. Po roce 1989 se obnovil systém samosprávy na lokální úrovni, který fungoval již dříve, a to od roku 1848 za Rakouska Uherska. Ke zrušení došlo v roce 1938 a tento stav trval až do roku 1989.²

V současné době existuje v České republice dvoustupňový systém územní samosprávy. Členění na základní a vyšší územní samosprávné celky jsou zakotveny v Ústavě České republiky.

Prioritní úkol transformace veřejné správy je dosáhnout úrovně západoevropských zemí. Cíle reformy ve smyslu přijetí zákona o vyšších územních samosprávných celcích v roce 1997 reagovaly na požadavky Evropské unie, kladené na ČR po podání žádosti ke členství v EU, v roce 1996.³ Cílem reformy bylo zlepšení kvality výkonu veřejné správy a její modernizace, zprofesionálnění úředníků a přiblížení se státní správy k občanům. Reformu veřejné správy v ČR lze členit do jednotlivých fází.

V první fázi veřejné správy došlo ke znovuoživení obcí na samosprávních principech v roce 1990 a tím navázaly na činnost národních výborů, které byly zrušeny. Nejdůležitějším bodem v první fázi bylo naplnění článku 99 Ústavy ČR vznikem krajů jako vyšších

---

¹ŠPAČEK,D. *Veřejná správa a její systém v ČR*. [online] Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1456/podzim2014/BPV_EVSE/um/50790103/EVSE_text_Verejna_sprava_a_jeji_system_v_CR.pdf. [cit. 2022-08-18]

² Politický systém. *Systém veřejné správy*. [online] Dostupné z: <https://icv.vlada.cz/cz/proskoly/materialy/politicky-system/system-verejne-spravy-cr-75891/> [cit. 2021-10-18]

³ Illner, M. The territorial dimension of public administration reforms in East Central Europe. Praha: Sociologický ústav AV ČR

územních samosprávních celků. Druhá fáze reformy je spojena s ukončením okresních úřadů k 31. 12. 2002 a působnost okresních úřadů byla přenesena na obce a kraje a na orgány státní správy. Největší změna se udála v rámci obecního uspořádání, kde v druhé etapě reformy došlo k rozdělení obce I. stupně, II. stupně s pověřeným obecním úřadem a obce III. Stupně s po rozšířenou působností. Tím se u nás začal uplatňovat smíšený model, tzn., že orgány územní správy vykonávají vedle samosprávy i přenesenou způsobilost. Smíšený model má velké nároky na uskutečňování vztahů mezi státem a územními samosprávami.^{4,5}

Mimo výše uvedené 3 základní obecní úřady také hovoříme o obcích s matričním úřadem, stavebním úřadem a dalších, a to se zřetelem na specifický způsob vymezení těchto úřadů. Jednotlivé úkoly ve výkonu přenesené působnosti stanovují speciální zákony pro konkrétní typ obecního úřadu. Česká republika se odlišuje soustavou obcí od států v Evropě. V České republice je velmi mnoho malých obcí. (6253)

Tato diplomová práce se zaměří na vývoj samosprávy v obci Vitiněves, která se nachází v Královéhradeckém kraji, v okrese Jičín. Obec Vitiněves má 355 obyvatel a lze ji zařadit mezi nejmenší obce dle Jüptnera.

Teoretická část poskytne základní informace o veřejné správě, komunálním politickém systému, stranickém systému, dále přehled o typech komunálních koalic a modelů lokální demokracie. Práce bude mít charakter případové studie, kde ke sběru dat byly použity primární zdroje, které spočívají ve studiu dokumentů a literatury a polostrukturovaných rozhovorů.

Teoretická část poskytne základní demografické údaje a socioekonomické ukazatele obce. Dále práce nabídne komparaci výsledků komunálních voleb v rozmezí let 1994 – 2018.

---

⁴ KLUSÁČEK, P.: *Problematika malých obcí v České republice s ohledem na chod a efektivitu správy*. Doktorská disertační práce. Brno: Masarykova univerzita 2008, str. 43

⁵ Politický systém. *Systém veřejné správy*. [online] Dostupné z: <https://icv.vlada.cz/cz/proskoly/materialy/politicky-system/system-verejne-spravy-cr-75891/> [cit. 2021-10-18]

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter lokálního politického procesu v obci Vitiněves. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter lokálního politického procesu na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému, charakteristiky místních konfliktních linií a jednání komunálních politických aktérů.

2.2 Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti politického procesu v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky - studium dokumentů a dotazování. Při analýze vývoje komunálního stranického systému bude využita komparace výsledků komunálních voleb v časové řadě, ke zjištění konfliktních linií a k analýze a interpretaci vztahů politických aktérů a jejich jednání pak bude proveden kvalitativní výzkum založený na polostrukturovaných rozvorech s místními komunálními politiky.

3. Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Veřejná správa, na rozdíl od soukromé, je vázána více dle Listiny základních práv a svobod, podle čl. 2 a může být uplatňována jen v mezích stanovených zákonem a to takovým způsobem, který tento zákon stanoví.

Veřejná správa prezentuje soubor konkrétních činností řízených v předem stanoveném právním a institucionálním rámci a je výhradně prováděna ve veřejném zájmu a činnosti veřejné správy jsou vymezeny.⁶

Rozsáhlá a různorodá působnost veřejné správy v podstatě vylučuje charakterizovat její funkční vymezení podrobným výčtem činností.

Dle Nečadové cituji: „Z obecného hlediska se veřejná správa prezentuje jako správa ve smyslu funkčním (o čem to je) a správa ve smyslu organizačním (kdo to je).“⁷

Za správu veřejnou lze považovat záměrnou činnost, která je vykonávána ve veřejném zájmu, usilující o dosažení určitého účelu či cíle.

O čem je, ve smyslu funkčním, správa?

Veřejná správa je všude kolem nás, v podstatě každý den. Asi nejvíce známým příkladem činnosti veřejné správy je činnost matričního úřadu, který vede záznamy o občanech od jejich narození, přes sňatky až do záznamu o úmrtí. Veřejná správa je služba pro občana, která mu má usnadnit život.

Činnost veřejné správy je velmi rozličná. Zajišťuje provoz zdravotnických zařízení, škol, divadel, knihoven, muzeí apod. Typická služba je svoz komunálního odpadu a jeho likvidace, veřejné osvětlení, dodávka vody aj. Patří sem též dopravní a telekomunikační služby, péče o výstavbu měst a obcí či územní plánování.

Nutno podotknout že veřejná správa je i poskytování služeb v přímé souvislosti se správními úřady, jako je vydávání živnostenských oprávnění, řidičských a občanských průkazů, registr vozidel, udělení státního občanství apod. do veřejného zájmu se začleňují i činnosti

---

⁶ SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*, 3. akt. a upr. vyd., Wolters Kulwer, Praha 2013, s. 18 – 22.

⁷ NEČADOVÁ, V. *Veřejná správa. Skripta VŠPJ*, 2009. s. 7 – 17.

donucovací, jako jsou zákazy a příkazy v souvislosti s ochranou veřejného pořádku, pokuty za přestupky, exekuce apod.

Výše zmíněný výčet činností veřejné správy prezentuje její široký záběr i rozličnost a nabízí zároveň představu o tom, kolik institucí se za nimi skrývá.⁸

Veškerá státní moc je se vykonává skrze orgánů moci výkonné, zákonodárné a soudní, které jsou, za účelem snížení rizika jejího zneužití, oddělené. Jde o jakousi tripartitu moci, kde moc výkonná je rozvržena mezi prezidenta republiky a vládu, kde správu státu má ve své kompetenci zejména vláda, která se zodpovídá poslanecké sněmovně za svou činnost.⁹

Moc výkonná představuje především vládu a prezidenta. Výkonná moc je podřízena moci zákonodárné. Moc výkonná není oprávněna vydávat zákony, ale pouze podzákonné ustanovení, např. vládní nařízení.

Moc zákonodárnou v české republice představuje Parlament, který je složen ze dvou komor – Poslanecké sněmovny a senátu. Moc zákonodárná je oprávněna vydávat zákony.

Moc soudní není zodpovědná za své jednání ani moci výkonné či zákonodárné. Vydává státem vynutitelná rozhodnutí. Soudní moc představuje především ochranu práv občanů a jiným subjektům, např. rozhodování o výživném, náhradě škody, uložení trestu za páchaní trestných činů apod. Pouze moc soudní má pravomoc rozhodovat o vině či nevině.

Kdo je, ve smyslu organizačním, správa?

Orgány státní správy se zřizují na základě ústavy a jejích zákonů. Tyto zákony upravují postavení, pravomoci, působnost z hlediska území a působnost věcnou. Každý orgán státní správy má svou organizační strukturu, která je rozdělena na další složky. Jedná se tedy o státní instituce, jako jsou katastrální úřady, úřady práce, finanční úřady, stavební či živnostenské úřady aj.

Dle Nečadové cituji: „*veřejná správa ve formálním smyslu je činností organizačních jednotek a osob, jimiž jsou buďto úřady jakožto přímí nositelé veřejné správy, nebo ústřední*

---

⁸ NEČADOVÁ, V. *Veřejná správa. Skripta VŠPJ*, 2009. s. 7 – 17.

⁹ MINISTERSTVO VNITRA. *Studijní text pro přípravu na obecnou část úřednické zkoušky*. 2021. *Pojem veřejné správy, správa, řízení, management*. Dostupné [online] z: [file:///C:/Users/DZCJK5W/Downloads/Kapitola_1-organizace_a_cinnost_veřejne_spravy_-_20210514%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/DZCJK5W/Downloads/Kapitola_1-organizace_a_cinnost_veřejne_spravy_-_20210514%20(1).pdf) [cit. 2021-03-18]

osoby vykonávající úkony správní povahy, anebo zařízení v postavení nepřímých subjektů veřejné správy. ¹⁰

Veřejnou správu lze dělit i dle územního hlediska. První úroveň celostátní, republiková a druhá úroveň regionální, kterou členíme na krajskou, obecní a jiné úrovně, např. mikroregiony.

Pokud se zaměříme na obecní úroveň, které se budeme věnovat dále, naskýtá se i otázka dozoru nad těmito subjekty veřejné správy, zda plní své poslání a cíle. Dozor nad obcemi je vykonáván Ministerstvem vnitra. Fakt, že obec disponuje veřejnou mocí, zároveň znamená, že stát, jako nejvyšší představitel veřejné správy musí vytvořit takové právní nástroje, na jejichž podkladě může kontrolovat jednání obcí, v jaké kvalitě a jakým způsobem plní úkoly veřejné správy. Tyto nástroje představují instituce dozoru nad obecní samosprávou, kde se rozlišuje, zda jde o dozor nad přenesenou působností obce či samostatnou působností.¹¹

Z výše uvedeného je patrné, že problematika veřejné správy je na samostatné, velmi obsáhlé téma.

---

¹⁰ NEČADOVÁ, V. *Veřejná správa. Skripta VŠPJ*, 2009. s. 14.

¹¹ Dozor nad obcemi. Dostupné [online] z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6308926>. [cit. 2021-03-18]

3.2 Definice pojmů

Základní členění veřejné správy z pohledu subjektů veřejné správy představuje rozdělení na státní správu a samosprávu. Samospráva se obvykle dělí na zájmovou a územní. Nejdříve je důležité definovat si pojem správa, soukromá správa, veřejná správa, státní správa, samospráva, územní a zájmová samospráva.

Obrázek 1- schéma veřejné správy

Zdroj: Regionální a místní samospráva – vlastní zpracování¹²

Správa je záměrná činnost, která sleduje dosažení určitého cíle. Je vykonávána v určitém organizačním systému a zaměřena na regulaci fungování tohoto systému. K definici správy patří, že je vykonávána v nějaké instituci či organizaci a zaměřuje se na regulaci systému a jeho prvků.¹³

Představiteli **soukromé správy** jsou společenství a korporace zřízené dle obchodního či občanského zákoníku, nebo podle předpisů regulující sdružování občanů.

¹² PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. vyd. Grada Publishing a.s., 2009. s. 29.

¹³ MVČR. *Pojem veřejné správy, správa, řízení, management*. Dostupné [online] z: <https://www.mvcr.cz/vz-tajemnici-vzdelavani-pdf> [cit. 2021-03-18]

Pro soukromou správu je typické, že se vztahuje pouze na lidi, kteří jsou k dané správě dobrovolně vázáni, např. zaměstnanci podniku, členové různých spolků.¹⁴

Nositel **veřejné moci** je stát, který může část veřejné správy přenést na nestátní subjekty.

Veřejná správa znázorňuje soubor konkrétně vymezených činností organizovaných a realizovaných v předem stanoveném právním a institucionálním rámci. Je vykonávána výlučně ve veřejném zájmu, úkony veřejné správy jsou určeny zákonem. Rozsáhlá a různorodá věcná působnost veřejné správy vylučuje charakterizovat její funkční vymezení podrobným výčtem. Veřejná správa představuje činnosti, které nejsou konány orgány moci soudní, zákonodárné a výkonné. Je rozdělena na státní správu a samosprávu.

Státní správa je vykonávána přímo státními orgány nebo jinými orgány, na které byla v určité míře státní správa přenesena. Státní správu vykonávají ústřední orgány státní správy, což jsou především ministerstva, která mají působnost v celém státu. Územní orgány státní správy mají působnost pouze místní. Ostatní správní orgány a jiné k tomu oprávněné orgány.

Samospráva je vykonávána vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a vlastními prostředky samosprávných korporací. Samospráva je, z obecného hlediska, projev vertikální dělby moci.¹⁵ Funkcí samosprávy je spravování záležitostí určitého společenství, jeho reprezentace a vyjadřování zájmů tohoto společenství.

Dle Syrovátkové, citují: „*Pro samosprávu je charakteristická demokratičnost ve vytváření základních samosprávních orgánů a podřízenost nebo odpovědnost ostatních samosprávních orgánů základním orgánům. Samosprávné orgány jsou ustavovány volbou, základní samosprávný orgán je volen občany. Neexistuje vertikální hierarchická struktura, nižší samosprávný orgán proto není podřízen vyššímu. Pro samosprávu jsou rozhodující zájmy příslušného samosprávného společenství*“.¹⁶

Územní samospráva se podílí na výkonu „zbývající“ veřejné moci. Je odvozena od státní moci a nemůže s ní být v rozporu. Je vymezena územím a má kompetence rozhodovat o svých záležitostech samostatně. Územní samospráva může vydávat podzákonné právní předpisy.

---

¹⁴ TOMEŠ, I. *Sociální správa: Úvod do teorie a praxe. 2. rozšířené a přepracované vydání.* PORTÁL s.r.o., 2009.

¹⁵ SYROVÁTKOVÁ, J. *Úvod do problematiky veřejné správy.* Dostupné [online] z: <https://turbo.cdv.tul.cz/mod/book/view.php?id=5959&chapterid=6109> [cit. 2022-03-18]

¹⁶ SYROVÁTKOVÁ, J. *Úvod do problematiky veřejné správy.* Dostupné [online] z: <https://turbo.cdv.tul.cz/mod/book/view.php?id=5959&chapterid=6111> [cit. 2022-03-18]

Zájmová samospráva může také rozhodovat o svých záležitostech samostatně. Jedná se o subjekty, které spojuje společný zájem či profese. Např. Advokátní komora, Exekutorská komora, Lékařská komora aj.

3.3 Dělení obcí

- a) Obce I. Stupně – obec spravuje své záležitosti samostatně. Rozsah samostatné působnosti může být omezen pouze zákonem. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat jen tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou. Orgány obce je vykonávána přenesená působnost v základním rozsahu ve věcech, které stanoví zvláštní zákony. V tomto případě je území obce správním obvodem.
- b) Obce II. Stupně s pověřeným obecním úřadem - v rámci přenesené působnosti provádí na svém území státní správu v rozsahu přiznaném „obcím s pověřeným obecním úřadem“. Zpravidla tuto státní správu zastává také pro ostatní obce. Pověřený obecní úřad rozhoduje v prvním stupni ve správním řízení o právech a právech stanovených povinnostech fyzických a právnických osob, pokud zákon nestanoví jinak. Některé z pověřených obecních úřadů jsou zároveň i obecními úřady obcí s rozšířenou působností, z čehož vyplývají další kompetence státní správy.
- c) Obce III. Stupně s rozšířenou působností - jsou jakýmsi mezičlánkem přenesené působnosti samosprávy mezi krajskými institucemi a ostatními obecními úřady. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností tak mají oproti ostatním obecním
- d) úřadům některé oblasti působnosti navíc, a to nejen pro svůj vlastní, základní správní obvod, ale zpravidla i pro další obce v okolí.¹⁷

---

¹⁷ OBCE.[online] Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp> [cit. 2021-10-18]

3.3.1 Obec

Česká republika je z pohledu územně-správního uspořádání charakteristická vysokým počtem obcí. K roku 2021 eviduje ČR 6258 obcí, z toho 229 městysů a 609 měst (27 statutárních).¹⁸ Dle Syrovátkové cituji: „*Na základě ústavního zákona č. 1/1993, Ústavy České republiky se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) v platném znění je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“¹⁹

Obec je územním samosprávným společenstvím občanů, které má ve vlastní správě majetek a nese za tuto správu zodpovědnost. Území obce je vymezeno hranicí a může mít jedno či více katastrálních částí. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem. Ustanoveními čl. 101 odst. 1 a 2 Ústavy ČR je zakotveno výsadní postavení zastupitelstev obcí a krajů jako jejich vrcholných orgánů. V zákoně č. 128/2000 Sb. je popsáno, že obec, která má více než 3000 obyvatel se stává městem, pokud to na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny.²⁰

Obce rozlišujeme podle rozsahu státní správy na obce:

- **se základním rozsahem státní správy.** Obec řídí své věci samostatně. Rozsah samostatné působnosti je omezen výlučně zákonem. Povinnosti může obec nařizovat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou.
- **s pověřeným obecním úřadem** Pověřený obecní úřad kromě přenesené působnosti vykonává další ve svěřené míře přenesenou působnost ve svém správním obvodu. Pověřenému obecnímu úřadu jsou podřízeny, kromě jiných, matriční a stavební úřad.
- **s rozšířenou působností.** Obec s rozšířenou působností vykonává další ve svěřeném rozsahu přenesenou působnost ve správním obvodu určeném Obecně je rozšířená působnost definována v zákoně o obcích.²¹

¹⁸ ČSÚ. [online] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/domov> [cit. 2021-03-18]

¹⁹ SYROVÁTKOVÁ, J. *Úvod do problematiky veřejné správy.* [online] Dostupné z: <https://turbo.cdv.tul.cz/mod/book/view.php?id=5959&chapterid=6131> [cit. 2021-03-18]

²⁰ ČMEJREK, J. *Veřejná správa.* České Budějovice: 2016. s. 53.

²¹ PORTÁL ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ. [online] Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp> [cit. 2021-26-05]

Územní samospráva je vymezena oblastí, kterou spravuje. Rozsah práv je zakotven v Ústavě (hlava 1: článek 8, hlava 7: článek 99 – 105). Podrobněji je rozsah práv definován v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích a v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Územní samospráva se dělí na vyšší územní samosprávné celky (kraje) a nižší (obce).²²

3.3.2 Obecní orgány

Obec je spravována zastupitelstvem, což je nejvyšší orgán obce a jejich práva a povinnosti upravuje zákon o obcích. Zastupitelstvo musí vždy zřídit finanční a kontrolní výbor.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, zaměstnanci obecního úřadu a tajemník, kterého ovšem obce nejsou povinny zřídit. V čele obecního úřadu je zpravidla starosta. Obecní úřad zabezpečuje úkoly v samostatné působnosti obce, které jsou zadávány prostřednictvím zastupitelů či rady obce. Pokud je jmenován tajemník obce, má povinnost plnit úkoly vůči starostovi a má za ně plnou odpovědnost.

Starosta starostu volí zastupitelstvo na ustavujícím zasedání. Schůze zastupitelstva se může konat, pokud je usnášeníschopná, tzn., že je přítomna nadpoloviční většina zastupitelů. Ke zvolení uchazeč o post starosty potřebuje nadpoloviční počet hlasů všech zastupitelů, nejen většinu z přítomných.

Starosta reprezentuje obec na venek a je zodpovědný zastupitelstvu. Starosta odvolává a jmenuje tajemníka obecního úřadu, ovšem potřebuje pro to souhlas ředitele krajského úřadu. Dále svolává a zpravidla řídí jednání zastupitelstva obce a rady obce. Přesto, že je nejvyšší orgán obce, jeho pravomoci nejsou tak rozsáhlé. Jeho úkony musí schválit zastupitelstvo nebo rada. Pokud se tak nestane, je starosta vystaven občanskoprávní i trestní hrozbě stíhání za protiprávní úkony.

Zastupitelstvo obce je vytvořeno prostřednictvím komunálních voleb. Složení rozhodují přímo občané obce svými hlasy. Zastupitel obce, který byl zvolen v komunálních volbách, složí slib a svým podpisem stvrdí, že bude vykonávat funkci osobně.

Zastupitel má právo vznést návrhy, které posoudí zastupitelstvo, rada, výbory a komise, vznášet dotazy, náměty a připomínky na samostatné členy či na radu obce, vyžadovat informace, které se týkají jeho funkce. Informace musí obdržet do 30dnů. Na druhou stranu má i povinnost být přítomen na zasedání zastupitelstva, plnit úkoly, které mu byly uloženy

---

²² KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. s. 399.

a chovat se tak, aby byla respektována vážnost jeho funkce. Před začátkem zasedání oznámit skutečnosti, že účast na projednávání a rozhodování o nich v obecních orgánech by mohla znamenat prospěch nebo újmu pro něj nebo osobu blízkou.

Zastupitelstvo je hlavním orgánem místní samosprávy. Počet obyvatel je rozhodující pro určení počtu členů v zastupitelstvu.

- do 500 obyvatel 5 až 15 členů,
- od 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů,
- od 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů,
- od 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 25 členů,
- od 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů.²³

Zastupitelé by měli jednat o záležitostech obce pravidelně, nejméně ale jednou za 3 měsíce. Zastupitelstvo obce je usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Pokud při zahájení schůze zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu je nepřítomno více než polovina všech členů, zakončí předsedající zasedání zastupitelstva. Nejdéle do 15 dnů musí být svoláno náhradní zasedání.

Zastupitelstvo je povinno vytvořit finanční a kontrolní výbor.

Finanční výbor je zřízen zastupitelstvem proto, aby prováděl kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Jeho funkce spočívá v kontrole dodržování všech povinností stanovených obcí při jejím hospodaření. Pečuje o respektování právních předpisů ostatních výborů i obecního úřadu. Může též provádět kontroly tam, kde o to zastupitelstvo zažádá. Vyjadřuje také své stanovisko k připomínkám a podnětům občanů. Činnost výboru spravuje zastupitelstvo.

Kontrolní výbor kontroluje usnesení zastupitelstva a rady obce a dodržování právních předpisů a dbá na respektování platných právních předpisů. Též může vykonat kontrolu na žádost zastupitelstva tam, kde je vyžadována.

Dalšími orgány obce, které ale již nemají zákonnou povinnost, mohou být:

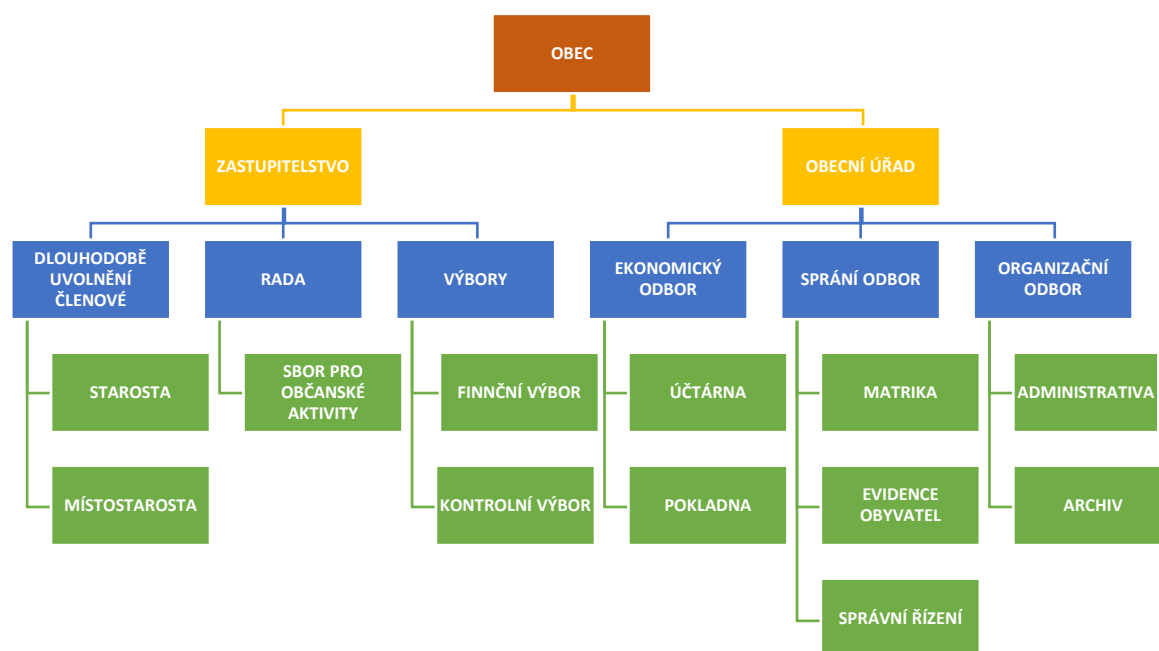
---

²³ ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Markéta LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji: Úvod do studia*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2006, str. 43.

Rada obce se zodpovídá zastupitelstvu. Její členové jsou starosta, místostarosta a další členové, kteří jsou voleni z řad zastupitelstva. Vzhledem k tomu, že zákon nestanovuje četnost zasedání Rady, zasedá Rada dle svého uvážení a její jednání jsou oproti zastupitelstvu neveřejná. Rada zasedá podle potřeby, Rada obce se nevolí v obcích s méně jak 15 členy v zastupitelstvu. V tomto případě má zastupitelstvo povinnost vydávat nařízení obce. V obci, kde není zřízena rada obce, vykonávat její činnost je v povinnosti starosty obce.

Zvláštní orgány obce jako jsou výbory a komory. Samostatně rozhodovat o vlastních záležitostech mají i subjekty, které spojuje společný zájem. Jde zde o profesní nebo zájmovou samosprávu. Dělí se podle profese na samosprávu bez nucené příslušnosti osob, s nucenou příslušností osob a akademickou správou vysokých škol. Samosprávu s nucenou příslušností osob můžeme uvést např. profesní komory s povinným členstvím, např. Česká advokátní komora a profesní samosprávu bez nucené příslušnosti profesní komory s nepovinným členstvím, např. hospodářské komory.²⁴

Obrázek 2 - příklad struktury obce

Zdroj: vlastní zpracování²⁵

²⁴ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. s. 21.

²⁵ Dle obce Ostrožská Nová Ves

3.4 Financování obcí

Územní samospráva musí zabezpečit mnoho úloh, z nichž nejdůležitější mají ekonomický charakter. Nejdůležitějším nástrojem ke splnění těchto úloh a dlouhodobého ekonomicko-sociálního rozvoje v obcích, je jejich finanční rozpočet. Tento rozpočet je základ pro hospodaření územního samosprávního celku a má se jím zabezpečit finanční rovnováha. Popisuje se jako decentralizovaný peněžní fond, bilance či finanční plán. Je vytvořen na určité období a je základem pro hospodaření. Finanční rozpočty utváří, zároveň se státním rozpočtem a rozpočtovými fondy provázaný systém, ve které jsou jednotlivé články samostatné a přitom mezi sebou provázané. Rozpočet a jeho proces můžeme chápat jako prostředek pro zajištění financování obecní politiky a jako nástroj, který dává do shody plánované příjmy a výdaje obce. Nutno podotknout, že se plynule z obdržených příjmů hradí výdaje a na příslušném příjmovém a výdajovém účtu není nikdy stav, odpovídající skutečnosti, protože během rozpočtové etapy dochází k časové disharmonii mezi vývojem příjmů a výdajů příslušného územního rozpočtu.²⁶

3.4.1 Rozpočet

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, upravuje právní ochranu hospodaření se státními finančními prostředky na všech úrovních státních orgánů a institucí, kterým jsou tyto prostředky svěřovány, ale rovněž u příjemců dotací ze státního rozpočtu a ze státních finančních fondů. Příjemci těchto prostředků jsou rovněž obce.

Rozpočtový výhled je pomocný nástroj územní samosprávy. Slouží pro střednědobé plánování financí pro hospodaření a rozvoj obce. Plánuje se obvykle na dva až pět let následujících po roce, pro který se rozpočet sestavuje.

Rozpočet obsahuje příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace včetně tvorby a použití finančních prostředků, pokud neprobíhají mimo rozpočtový plán. Mimo rozpočtový plán probíhají operace, které se týkají cizích prostředků, sdružených prostředků nebo podnikatelské činnosti.

---

²⁶ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe: 3. aktual.* Grada Publishing a.s. 2015. s. 51.

3.4.2 Příjmy

Rozpočtová pravidla vypočítávají všechny příjmy, které tvoří příjmy rozpočtu obce. Příjmy lze rozdělit podle rozpočtové skladby např. z hlediska odvětvového, druhového, odpovědnostního (podle kapitol rozpočtové skladby – nejsou pro obce a kraje povinné) a konsolidačního na čtyři skupiny:

- a) Daňové příjmy, dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, které obcím náleží. Jsou to daně sdílené, které územní samosprávné celky sdílí společně se státem. Sdílené daně tvoří větší část daňových příjmů. Jsou stanoveny zákonem jako podíl na celostátně vybíraných daních. Tento podíl plyne do rozpočtu obce. Podíl lze určit podle počtu obyvatel či podle počtu vybíraných daní. Obce nemohou tyto daně ovlivnit. Mezi daně sdílené patří daň z přidané hodnoty, daně z příjmů a místní poplatky.

Daň z přidané hodnoty (dále jen DPH) je zakotvena v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Zákon vymezuje sazbu daně pro zboží a služby, které jsou předmětem daně. **Daň z příjmů**, dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, rozděluje daně z příjmů na daň z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO) a daň z příjmů právnických osob (dále jen DPPO). Zákon vymezuje položky, které jsou předmětem DPFO, a jsou jimi příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Předmětem DPPO jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s majetkem. **Místní poplatky** jsou určeny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Místními poplatky mohou být např. poplatek ze psa, poplatek za komunální odpad, používání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovacích kapacit aj.

- b) Druhou skupinu příjmů tvoří **nedaňové příjmy**. Na rozdíl od daňových příjmů jsou nedaňové příjmy ovlivnitelné obcemi. Zahrnují především příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a přijaté splátky půjčených prostředků. Mezi příjmy z vlastní činnosti patří příjmy z vlastní činnosti za zpoplatněné veřejné služby (příjem z reklam) a příjmy, které souvisí s užíváním majetku, dále odvody přebytků organizací s přímým vztahem, příjmy z pronájmu majetků a výnosy z finančního majetku. Přijaté sankční platby a vratky transferů jsou

příjmy, které obec dostane v důsledku zpožděné platby nebo vypořádání transferů z minulých let. Položka příjmy z prodeje nekapitálového majetku obsahuje příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku a ostatní nedaňové příjmy z využívání výhradních práv a přírodních zdrojů (neinvestiční dary, pojistné náhrady).

- c) Třetí skupinou jsou **kapitálové příjmy**. Patří sem příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, a to jak hmotného, nehmotného, tak i finančního. Zahrnují dary na pořízení dlouhodobého majetku, příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí, z akcií, dluhopisů apod.
- d) Čtvrtá skupina je tvořena z **dotací** (ať už investičních nebo neinvestičních) ze státního rozpočtu, státních fondů, fondů EU a z rozpočtu kraje. Velkým problémem hospodaření územních celků je nedostatek finančních prostředků. Obce nezvládají hradit jejich veřejné výdaje pouze z veřejných příjmů, které samy získají. Proto jsou částečně závislé na přijatých transferech, které dostávají ze státního rozpočtu, mimorozpočtových fondů nebo vyšších stupňů samospráv. Dotace a transfery jsou formou solidarity. Stát se snaží udržet určitý standard, proto dochází k rozdělování dotací.

Transfery se dělí na investiční a neinvestiční. Investiční transfery bývají vázány podmínkou, které se s ní pojí. Když se nevyužijí, vrací se do rozpočtu, ze kterého je získaly. Transfery lze financovat běžné i kapitálové potřeby. Mezi financování běžných potřeb patří:

- na základě přenesené odpovědnosti zvýšení kvality veřejných statků (školství),
- zajištění standardní úrovně veřejných statků,
- externality.

Účelové kapitálové transfery jsou určeny na investice. Jsou nepravdělné a neopakující se. Kapitálové účelové transfery jsou stanoveny na:

- financování investiční stavby (výstavba škol),
- financování investic (silniční komunikace),
- realizace a financování záměrů.

Neúčelové transfery naopak nejsou vázány žádným účelem. Obce se mohou rozhodnout, co s nimi udělají, do čeho je investují. Stát tím tak přenáší na obce větší odpovědnost za jejich

rozhodnutí, i když rozhodnutí se může stát neefektivní. Je tedy pouze na obcích, zda se je rozhodnou použít na investiční činnost (kapitálové transfery) nebo běžnou činnost (běžné transfery).

3.4.3 Výdaje

Z rozpočtu obce jsou uhrazovány závazky vyplývající ze zákonných povinností, jejichž vyrovnání je na prvním místě. Jedná se např. o některé daně, odvody, poplatky sankce apod. Další výdaje tvoří úhrady vlastní činnosti, jako péče o majetek a jeho rozvoj, výdaje související s odpovědností, výdaje při různé veřejně prospěšné činnosti, kterou nevykonává sám, ale přispívá na ni jiným subjektům, a výdaje spojené s povinností zabezpečit výkon státní správy v přenesené působnosti.

Kromě již vymezených příjmů a výdajů jsou složkou rozpočtu také příjmy z přijatých úvěrů, půjček, návratných finančních operací a také jejich splátky. Podle platné rozpočtové skladby nejde v uvedených příkladech o klasické příjmy a výdaje, ale o finanční operace, z důvodu kterých se pouze mění stavy účtů peněžních prostředků.

3.4.4 Proces rozpočtu

Rozpočtový proces je souhrnem rozhodnutí různých subjektů, jehož výsledkem je skutečný rozpočet, který vyjadřuje cíle a aspirace municipalit vyjádřené prostřednictvím jejich příjmů a výdajů.²⁷ Rozpočtové období trvá jeden rok a kryje se s kalendářním rokem. Má svoje etapy, je zpravidla delší a trvá 1,5 až 2 roky.

Rozpočtový proces je složen z těchto etap:

- *sestavení návrhu rozpočtu*
- *projednání, zveřejnění a schválení návrhu rozpočtu*
- *rozpočtové provizorium*
- *plnění rozpočtu a jeho průběžná kontrola*
- *přezkum hospodaření*
- *sestavení závěrečného účtu*
- *projednání, zveřejnění a schválení závěrečného účtu.*

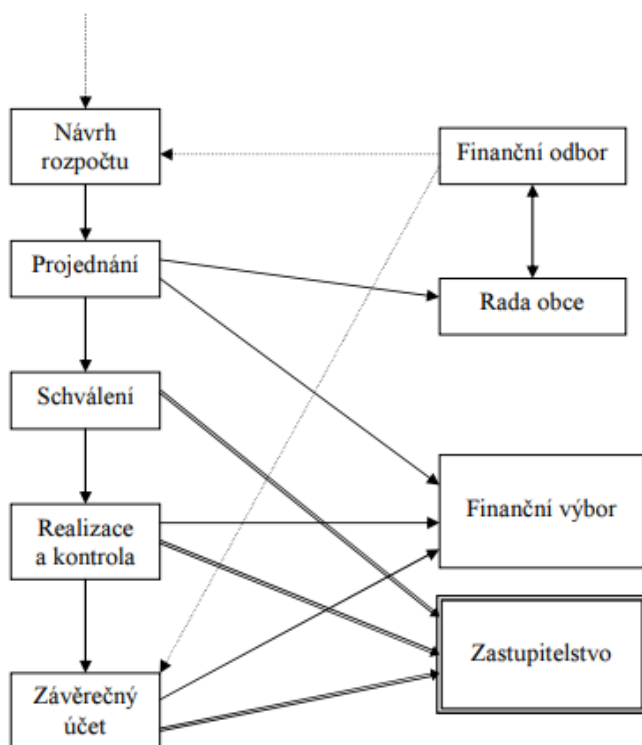
---

²⁷ SEDMIHRADSKÁ, L. *Reforma struktury rozpočtového procesu a rozpočtový proces obcí v ČR*. VŠE v Praze. 2004. s.48.

Během rozpočtového procesu je žádoucí dodržovat zásady, které mají prezentovat systém poznatků, zevšeobecněných zkušeností nashromážděných v průběhu historického vývoje rozpočtu a rozpočtového procesu. Patří mezi ně tyto principy. Cituji:

- „každoroční sestavení a schválení; není-li rozpočet schválen před počátkem rozpočtového období, je nutné do doby schválení rozpočtu hospodařit podle předem přijatých pravidel rozpočtového provizoria
- reálnost a pravdivost rozpočtu, tj. reálný odhad příjmů a výdajů bez nutnosti různých rozpočtových přesunů
- úplnost a jednotnost, dosažená pomocí závazné rozpočtové skladby
- dlouhodobá vyrovnanost, která je základem úspěšného dlouhodobého hospodaření
- hospodárnost a efektivnost, která stanoví co nejekonomičtější použití rozpočtových prostředků
- účetní audit, publicita, jejíž výsledkem je důkladná informovanost občanů o hospodaření municipalit.

Obrázek 3 – rozpočtový výhled

Zdroj: Rektořík, J., Šelešovský, J. a kol. Rukověť územní samosprávy díl II. – Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola

Při sestavování rozpočtu je možno použít různé metody. Nejběžnějším v ČR je tzv. tradiční, inkrementální, rozpočtový proces, jehož základem je loňský rozpočet, který se zvýší o přiměřený přírůstek. Je sestaven v druhovém třídění. Výhodou tohoto přístupu je jeho jednoduchost. Rozpočet však neposkytuje dostatek informací o činnostech a funkcích dané samosprávy, a proto není možné určit hodnotu činností poskytovaných veřejnosti. Reforma tedy musí směřovat k odstranění tohoto nedostatku, a to buď změnou formátu rozpočtu, nebo změnou struktury rozpočtového procesu. Formátu rozpočtu se týká výkonově orientované a programové rozpočtování. Strukturu rozpočtového procesu mění management na základě řízení cílů, rozpočtování s nulovou bází a cílené rozpočtování“.²⁸

---

²⁸ Financování obcí v české republice. [online] Dostupné z: https://is.muni.cz/th/apvkf/Bakalarska_prace-Tupa_Iva.pdf [cit. 2021-03-03]

4. Komunální politický systém

4.1 Komunální politika

V demokratických zemích je každý občan důležitý, neboť v každých volbách přenechá zvoleným zastupitelům část svých pravomocí. Na komunální úrovni tomu není jinak. Komunální politika je nejbližší občanům, jelikož každý žije v nějakém městě či obci a měl by mít osobní zájem na tom, aby prostředí, ve kterém tráví většinu svého času, bylo příjemné, bezpečné a společensky přívětivé. Toho občané dosáhnou tak, že se budou aktivně účastnit voleb a svým hlasem tak nenechají rozhodovat jen ostatní voliče. Voliči se někdy myslí, že jejich hlas nic stejně nerozhodne a nemá takovou váhu. Ale opak je pravdou. Ve volbách může rozhodnout i jeden jediný hlas, popřípadě několik málo hlasů, a proto *každý* hlas se počítá.

Komunální volby do krajů a obcí nemá jen politický rozměr, ale i nepolitická kritéria. Občané obce se podílí na rozvoji obce nejen svým hlasem voliče, ale také osobní angažovaností v různých spolcích a jiných aktivitách.²⁹

4.2 Volby

Volby do Parlamentu, Evropského parlamentu, volby prezidenta republiky, volby do zastupitelstva krajů i obcí jsou upraveny konkrétním volebním zákonem. Obsahuje úpravu aktivního i pasivního volebního práva, organizaci voleb, sčítání hlasů, vyhlášení výsledků a případný přezkum hlasů.

V České republice jsou kandidáti do zastupitelstva voleni na 4 roky. Podle velikosti obce se odvíjí i počet zastupitelů.³⁰

Občané nemají pouze možnost vyjádřit svůj názor tím, že půjdou volit, ale také mají možnost vyjádřit svou nespokojenost.

4.2.1 Volební účast v ČR

Jedním z významných rysů funkčnosti demokratického systému je participace občanů ve volbách a také hlavní problém nepřímé demokracie. Singulární systémy nepřímé demokracie se již delší dobu bojují se snižujícím se zájmem o volby a nelibost občanů převzít alespoň

---

²⁹ ŠARADÍN, P. a spol. *Základní informace ke komunální politice: pro mladé a všechny, kteří se zajímají o komunální politiku*, 1.vyd.Praha FES, 2012, s. 9 – 24.

³⁰ Viz podkapitola 3.3.2

částečně odpovědnost za politické dění. Volby s nízkou volební účastí poukazují na fakt, že tyto volby občané vnímají jako pro ně nedůležité. Dlouhodobě nejnižší účast můžeme pozorovat u voleb Do Evropského parlamentu.

Tabulka 1 – volební účast v komunálních volbách v letech 1994 - 2018

Rok voleb	Volební účast
2018	47,34 %
2014	44,46 %
2010	48,50 %
2006	46,38 %
2002	45,51 %
1998	46,72 %
1994	62,26 %

V roce 1994 se konaly první svobodné volby a občané měli největší zájem o účast na volbách. V dalších letech se účast propadla téměř o 20 % a dlouhodobě se drží pod 50 % účastí.

Tabulka 2 – volební účast v krajských volbách v letech 2000 - 2020

Rok voleb	Volební účast
2020	37,95 %
2016	34,57 %
2012	36,89 %
2008	40,30 %
2004	29,62 %
2000	33,64 %

V krajských volbách je účast o poznání nižší, než v komunálních volbách. Dlouhodobě se drží pod hranicí 40%. Nejnižší účast byla v letech 2004, kde byla těsně pod hranicí 30 %.

Tabulka 3 – volební účast do Evropského parlamentu v letech 2005 – 2019

Rok voleb	Volební účast
2019	28,72 %
2014	18,20 %
2009	28,22 %
2005	28,32 %

Ve volbách do Evropského parlamentu se míra účasti drží pod 30% účasti. V roce 2014 se volební účast propadla pod 20%.

Tabulka 4 – volební účast v prezidentských volbách

Rok voleb	Účast v 1. kole	Účast v 2. kole
2018	61,92 %	66,60 %
2013	61,31 %	59,11 %

Prezidentské volby mají oproti ostatním volbám daleko větší volební účast, která se drží nad hranicí 60 %.

Tabulka 5 – volební účast ve volbách do Poslanecké sněmovny v letech 1996 – 2021

Rok voleb	Volební účast
2021	47,34 %
2017	44,46 %
2013	48,50 %
2010	46,38 %
2006	45,51 %
2002	46,72 %
1998	62,26 %
1996	76,41 %

Volby do Poslanecké sněmovny měly nejvyšší míru účasti v roce 1996, kde volební účast překonala hranici 75%, od roku 2002 se stabilně drží v průměru okolo 46 %.

Tabulka 6 – volební účast ve volbách do Senátu

Rok voleb	Účast v prvním kole	Účast v druhém kole
2020	36,47 %	16,74 %
2018	42,26 %	16,49 %
2016	33,54 %	15,38 %
2014	38,62 %	16,69 %
2012	34,90 %	18,60 %
2010	44,59 %	24,64 %
2008	39,52 %	29,85 %
2006	42,09 %	20,73 %
2004	28,97 %	18,41 %
2002	24,10 %	32,55 %
2000	33,72 %	21,56 %
1998	42,37 %	20,36 %
1994	35,03 %	30,63 %

Tabulky 1 – 6: zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování³¹

Volby do senátu, se v prvním kole pohybují průměrně okolo 40%, účast v druhém kole je o poznání nižší. Účastníci se jej necelá třetina oprávněných voličů.

³¹ Data čerpána z ČSÚ [online] Dostupné z: <https://www.volby.cz/>[cit. 2022-02-03]

4.2.2 Komunální volby

Volby v obecné rovině představují způsob výběru osob, které se budou osobně podílet na vývoji a rozvoji územního celku, pro který byli zvoleni. Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, určuje dvě podmínky, za kterých je možné kandidovat. První z nich je, že počet kandidátů musí být minimálně nadpoloviční většina obsazovaných mandátů a druhá říká, že kandidátů musí být minimálně pět. Pokud se nedodrží jen jedno z těchto pravidel, volby se v obci nemohou konat.

Prezident republiky vyhláší volby do obecního zastupitelstva nejpozději devadesát dnů před jejich konáním. Vyhlášení voleb se uveřejní ve Sbírce zákonů. Volby do obecního zastupitelstva se konají na území České Republiky ve dvou dnech, a to v pátek a sobotu. První den v pátek se začíná hlasovat od 14h a končí ve 22h. Následně v sobotu hlasování začíná v 8h a trvá do 14h. Poté jsou hlasovací místnosti uzavřeny a začíná proces třídění platných a neplatných hlasů. Po sečtení platných hlasů se výsledek předá Českému statistickému úřadu, kde je zkontroluje kontrolní systém a průběžně jsou výsledky zveřejňovány na webu www.volby.cz. Definitivní rezultáty by měly být známy v sobotu večer.

Komunálními volbami se volí zástupci do malých a menších územních celků, tedy měst, městských celků, pokud je město velké a obcí. Jedná se o nejnižší samosprávnou úroveň zastupitelské demokracie. Právo volit má občan ČR, který dosáhl zletilosti a má trvalý pobyt v obci, ve které se chce účastnit komunálních voleb.

Volby do zastupitelstev obcí se organizují pravidelně vždy jedenkrát za čtyři roky. Nepravidelně se konají pouze v případě, že počet členů obecního zastupitelstva klesne pod předepsaný počet. Komunální volby se konají ve všech obcích, přičemž v územně členěných statutárních městech také v jejich městských částech nebo obvodech.³²

Základní pravidlo je, že volič má tolik hlasů, kolik se v dané obci volí zastupitelů. Ve většině obcí to tak je, ale obec nad 500 obyvatel může za určitých podmínek zřídit na svém území volební obvody. V takovém případě má volič tolik hlasů, kolik mandátů se rozděluje v daném obvodu.

Mezi hlavní charakteristicky volebního systému patří:

---

³² Volby 2018: Komunální – kandidáti, zpravodajství, výsledky. *iDNES.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/volby/komunalni> [cit. 2021-03-03]

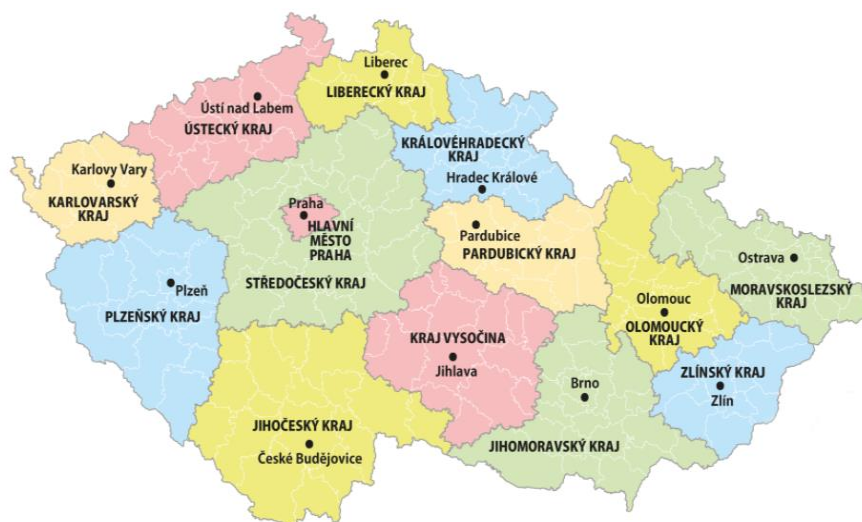

a) struktura obvodů

Volební obvod je území, které je ohraničeno a ve kterém se dá v rámci voleb získat předem určený počet mandátů. Není důležité, jak velký obvod je, či kolik má obyvatel ale důležitý je právě počet. Například ve volbách do poslanecké sněmovny jsou volební obvody kraje, které jsou taktéž volebními obvody zastupitelstev. I když jsou to identické obvody i se stejnými voliči, z hlediska velikosti se jedná o odlišné volební obvody.

Ve volbách do zastupitelstva krajů se přiděluje podle velikosti daného kraje 45, 55 nebo 65 mandátů, zatím co do poslanecké sněmovny, kde mandáty čítají 200 křesel, které se rozdělují mezi 14 krajů, se přiděluje podstatně méně mandátů.

Obrázek 4 - obvody krajů

Zdroj: Dvacet let od vzniku krajů³³

³³ Dvacet let od vzniku krajů. Dostupné [online] z: <https://www.statistikaamy.cz/2020/09/10/dvacet-let-od-vzniku-kraju/> [cit. 2021-08-03]

Obrázek 5 - obvody do senátních voleb

Zdroj: Senát parlamentu ČR³⁴

b) forma kandidatury

Forma kandidatury v komunálních volbách je v podobě kandidátní listiny. Je to z důvodu více mandátových obvodů. Jde o otevřenou kandidátku, kde volič odevzdá svůj hlas určité kandidátní listině, jednotlivému kandidátu nebo může kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátních listin. Ve volbách do zastupitelstva obce působí volební strany, které mohou mít povahu politické strany, nezávislých kandidátů, sdružení nezávislých kandidátů, politického hnutí a jeho koalice, sdružení politických stran. Podoba kandidatury podléhá typu volebního obvodu.³⁵

V jednomandátových obvodech se používá personální kandidatura a volič rozhoduje mezi jednotlivými uchazeči o jeho hlasy. Personální kandidatura se v ČR používá ve volbách do senátu.

Ve více mandátových obvodech je kandidátní listina v podobě listinné. Zde se volič rozhoduje mezi politickou stranou či koalicí.

---

³⁴ Senát parlamentu ČR. Dotupné [online] z: <https://www.senat.cz/senat/volby/index.php> [cit. 2021-07-03]

³⁵ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., LUHANOVÁ, M., *Politika v regionálním rozvoji, Úvod do studia*, s. 123-124.

c) Kandidátní listina

Kandidátní listina slouží k představení kandidátů politické strany. Nejdůležitějším kritériem, které odlišuje jednotlivé druhy kandidátních listin, je možnost ovlivnit postup kandidátů na listině pomocí tzv. preferenčních hlasů.³⁶

Existují tři základní typy kandidátních listin

- Přísně vázané – mají pevné pořadí kandidátů bez možnosti volby ovlivnit pořadí kandidátů. Byla používána ve volbách první republiky.³⁷
- Vázané – mají také pevné pořadí kandidátů, avšak voliči mohou využít tzv. „panašování“ neboli hlasování napříč kandidátními listinami, a tím tak ovlivnit pořadí kandidátů. Vázaná listina se používá při volbách do poslanecké sněmovny.
- Volné – volič není omezen jedinou listinou a tím se posiluje personalizace voleb. Volná kandidátní listina se používá ve volbách do zastupitelstev obcí.

d) struktura hlasu

Dle Čmejčka cituji: „*Strukturou hlasu rozumíme formu transformace rozdílných politických preferencí voličů do jednotné podoby hlasování*“.³⁸

U voleb vyjadřuje volič svým hlasem svůj politický názor volbou určité politické strany, či přímo konkrétního politika. Struktura hlasu s formou kandidatury těsně souvisí. Volič má tolik hlasů, kolik je přidělených mandátů a volič je povinen volit osobně.³⁹

Rozlišuje se hlas jediný a vícenásobný. Jediný hlas se používá u jednomandátových obvodů u personální kandidatury, v ČR např. senátní volby. Vícenásobný hlas je spjat s otevřenými kandidátními listinami. Vícenásobný hlas a otevřená volení listina umožňuje voliči hlasovat napříč škálou politických stran nehlédě na kandidátní listiny.

Uvedenému preferenčnímu způsobu hlasování se též říká „panašování“. Jeho významem je posílit spojitost mezi voličem a zastupitelem s pomocí personalizace volby kandidátů.

---

³⁶ Poslanecká sněmovna. *Povaha kandidátní listiny*. [online]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=306> [cit. 2021-10-03]

³⁷ VOLEBNÍ SYSTÉM PRVNÍ REPUBLIKY. [online]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/volebni-system-prvni-republiky-8618987> [cit. 2022-02-03]

³⁸ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 56.

³⁹ Balík, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. s. 97.

Z tohoto pohledu jsou šance na zvolení jistého kandidáta díky „panašování“ značně vyšší bez ohledu na strukturu kandidátní listiny. Dle Bubeníčka cituji: *“Způsob, kterým jsou přidělovány mandáty konkrétním kandidátům v rámci kandidátní listiny, se řídí novelou z roku 1994. Dle této novely se počet mandátů obdržných danou volební stranou rozděluje kandidátům dle jejich pořadí na volebním lístku. Pak se postupuje podle pravidla preference dle volebního výsledku pro ty kandidáty, kteří se dostali přes hranici deset procent nad průměrný počet hlasů příslušné kandidátní listiny.”*⁴⁰ Tedy:

$$\text{počet hlasů nutný pro postup na první pozici kandidátní listiny} \geq 110\% \cdot \frac{\text{počet hlasů získaný volební stranou}}{\text{počet kandidátů na kandidátní listině}}$$

Zdroj: V. Bubeníček, Disertační práce

e) volební hranice

Volební hranice je uměle vymezená podmínka pro vstup do zastupitelstva. Strana musí mít určité množství hlasů, aby mohla participovat na rozdělení mandátů. Volební hranice má omezující funkci z důvodu zabránění přílišného rozštěpení voleného zastupitelského orgánu. V ČR se volební hranice využívá ve volbách, které jsou založeny na předpokladu poměrného zastoupení, tzn. volby obecní, krajské, volby do poslanecké sněmovny a Evropského parlamentu.

Ve všech uvedených případech je hranice 5 % pro každou kandidátní listinu, ale snižuje se pro listiny s nekompletním počtem kandidujících. Volební hranice se zvyšuje v případě volebních koalic ve volbách do poslanecké sněmovny. Hranice se zvýší na 10% v případě dvoukoalice, na 15% u tříkoalice a u čtyř a více koalic je hranice stanovena na 20%. Ve volbách do krajského zastupitelstva se hranice v případě koalic nezvyšuje, naopak v obecních volbách se hranice může snížit s ohledem na zachování politické soutěže. Mimoto se v obecních volbách volební hranice přepočte podle počtu míst na kandidátní listině. Volební hranice 5% tak platí pouze pro naprosto zaplněné kandidátní listiny.⁴¹

⁴⁰ BUBENÍČEK, V. Disertační práce. *Lokální modely demokracie v malých obcích ČR*. 2010. s. 35

⁴¹ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 57.

f) metoda přepočtu

V současnosti je nejpoužívanější metoda přepočtu hlasu na mandáty do zastupitelstva obcí d'Hondtova metoda. Od roku 2000 se používá při volbě do krajských zastupitelstev a od roku 2004 do voleb Evropského parlamentu. d'Hondtova metoda se využívala ve volbách do poslanecké sněmovny v letech 2002 – 2017.⁴² Mandáty se rozdělují v jednom skrutiniu. ČSÚ citují: „Podstata metody spočívá v tom, že se počet hlasů pro každou stranu jednotlivě dělí postupně čísly ze stanovené číselné řady (tzv. „volební dělitel“), počet vypočtených podílů je limitován počtem kandidátů této strany. Tyto podíly se posléze seřadí od nejvyššího k nejnižšímu a vznikne tak řada tolika podílů, kolik se v daném volebním obvodu rozděluje mandátů. Mandáty se přidělí stranám v pořadí, v jakém jsou seřazeny hodnoty „jejich“ vypočtených podílů hlasů. Hlavní modifikace d'Hondtovy metody se od sebe liší použitím řady čísel, kterými se hlasy postupně dělí, tedy odlišnost je v použití volebního dělitele. Pro volby do zastupitelstev obcí se až do roku 2001 používala řada dělitelů přirozených lichých čísel (tzv. metoda Sainte-Lague), která počínala číslem 1 (řada 1, 3, 5, 7 atd.). Od roku 2001 se pro volby do zastupitelstev obcí používá, stejně jako pro volby do Evropského parlamentu, řada přirozených po sobě jdoucích čísel, která začíná číslem 1 (řada 1, 2, 3, 4 atd.). Pro volby do zastupitelstev krajů se používá řada dělitelů počínající číslem 1,42 (cca $\sqrt{2}$) a pokračující řadou přirozených celých čísel (řada 1.42, 2, 3, 4 atd.).“⁴³

4.2.3 Specifika komunálních voleb

Je nemožné najít takový volební systém, který by vyhovoval všem požadavkům. Z velké míry za to může nerovnoměrné rozložení obyvatelstva v rámci velikosti obcí. Například obce s počtem obyvatel nad 3000 zastupují pouze 6,8% z celkového počtu veškerých obcí, ale v současnosti v nich žije téměř 70% obyvatel. Dle údajů ČSÚ je v České republice celkem 6258 obcí⁴⁴, s celkovým počtem 10 519 913 obyvatel. Průměrná velikost obce by tedy měla být 1 681 obyvatel. Avšak mediánová velikost obce je pouhých 387 obyvatel, což

⁴² Dne 10. února 2021 byl ve Sbírce zákonů pod č. 49/2021 Sb. publikován náleze Ústavního soudu, kterým Ústavní soud zrušil uzavírací klauzule pro koalice a způsob přepočtu hlasů odevzdaných pro volební strany na mandáty pomocí d'Hondtovy metody na úrovni volebních krajů.

⁴³ Metody pro přepočet hlasů na mandáty. Dostupné [online] z: https://www.czso.cz/csu/czso/metody_pro_prepocet_hlasu_na_mandaty [cit. 2022-02-03]

⁴⁴ z toho 609 měst (27 statutárních) a 230 městysů

znamená, že plná polovina obcí má méně než 387 obyvatel. Ve skupině do 1 000 obyvatel se nachází téměř 80% všech obcí a přitom v nich žije jen 17,2% obyvatel. Naopak obcí nad 10 000 obyvatel je pouze 131, tzn. 2,1 % a žije zde více než polovina (54,2%) obyvatel.⁴⁵ Volební systém musí tedy uspokojovat oba typy zastupitelstva, jež vyžadují rozdílnou koncepci výběru zastupitelských orgánů. U zastupitelstva velkých obcí hraje při volbách velkou roli stranická ideologie, načež malé obce tuto ideologii téměř neregistruje, právě proto, že v těchto malých obcích je absence politických stran či sdružení. Kandidátka malé obce je z drtivé většiny složena ze zájmových sdružení či nezávislých kandidátů. Pokud se objeví konfliktní linie, jde převážně o rozpor výkonného charakteru a často jsou to i osobní vztahy. Hojným fenoménem je na této úrovni tzv. sousedský efekt. Jde o to, že při rozhodování, koho si zvolím do zastupitelstva je i faktor osobní sympatie. Další problém v malých obcích je, že na rozdíl od velkých měst a obcí bývá sestavena jedna kandidátní listina a není zde žádná soutěživost.⁴⁶

---

⁴⁵ ČSÚ. [online]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/4120-03-casova_rada_1961_2001-3__velikostni_struktura_obci_

⁴⁶ ČMEJREK, J., BUBENIČEK, V., LUHANOVÁ, M. *Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia*, str. 164.

5. Komunální stranická spektra

Od roku 1990 se užívá výraz volební strana. Ucházet se o mandáty v komunálních volbách mohou politické strany a koalice, ale i nezávislí kandidáti, nebo jejich sdružení a koalice sdružení. V posledních letech je v komunálních volbách do obecního zastupitelstva nejpočetnější skupina právě nezávislých kandidujících nebo jejich sdružení. Usilovalo se i o to, aby nezávislí kandidáti nemohli kandidovat a to v letech 1994 (kandidatury sdružení) a 2001 (nezávislým).⁴⁷

Nezávislý kandidát kandiduje pod svým jménem sám. Volební stranu nezakládá ani neregistruje, načež sdružení nezávislých kandidátů (SNK) je neformální uskupení, které nemusí taktéž žádat o registraci, jak je tomu u politických stran a hnutí. SNK i nezávislý kandidát je volební stranou jen pro volby, ve kterých se uchází o mandát. Od roku 2001 došlo k posunu v tom, že v malých obcích, kde je počet zastupitelů do sedmi členů, mohou kandidátní listinu navýšit o třetinu, tzn. kde je pět zastupitelů, je kandidátů šest, u šestičlenného zastupitelstva je osm kandidátů a u sedmičlenného je kandidátů devět.

Zrod politických stran byl dlouhotrvající historický vývoj, jehož původ spadá do období formování průmyslové společnosti. V současnosti mají politické strany za úkol zastupovat a hájit základní potřeby a zájmy občanů nebo skupin ve společnosti. Voliči odevzdají té či oné politické straně svůj hlas a tímto si volí zástupce, kteří je reprezentují v Parlamentu a na stupni moci výkonné.⁴⁸

Na přelomu 19. a 20. století, vznikaly masové politické strany v období, kdy se začalo vytvářet moderní demokratické uspořádání společnosti. Tyto masové hnutí byly založeny na obecném volebním právu, místní zakořeněnosti a subvenci společenských hnutí. Následně, během 20. století začaly působit spíše elitní strany, než masová hnutí, které preferovaly zaměření konkrétně na voliče a nikoli na členy. Počet stran se tímto vývojem snižuje a hrozí monopol politických stranických systémů, který způsobí, že se stát zaměří přímo na politické strany a lobbisty, nikoli na občany. Za dlouhodobě stálé strany lze považovat pouze dvě, a to je KDU-ČSL a KSČM. Další strany se začaly formovat až začátkem 90. let.

Politické strany na lokální úrovni se odvíjí hlavně od její velikosti. Česká republika se liší strukturou obcí od států v Evropě. V České republice je velmi vysoký počet malých obcí. Po

---

⁴⁷ Balík, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, str. 90.

⁴⁸ KLÍMA, Michal. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. 1998, s. 13.

roce 1989 se počet obcí dvojnásobně zvýšil. Mezi malými a velkými obcemi jsou významné rozdílnosti v rozložení politického stranictví. Ve větších obcích a městech jsou zastoupeny nejen lokální politické subjekty, ale i strany parlamentní a povětšinou v plném rozsahu. Ve městech se lokální politika dostává na úroveň vyšší politiky a parlamentní strany jsou favorizovány před nezávislými hnutími. Naopak v malých obcích se hledí na kandidáta spíše z pohledu osobní náklonosti či sympatie, než na stranickou příslušnost. Pro větší úspěch parlamentních stran v komunálních volbách na malých vesnicích si přiřazují do svých kandidátek též nezávislé kandidáty.⁴⁹

5.1 Komunální politik

Komunální politik je osoba, která má zájem aktivně se podílet ve své obci či městě na hospodaření a veřejném životě. Může být člen politické strany, nebo být nezávislý kandidát, což v případě malých obcí je velmi častý jev. Zpravidla kandiduje na společné kandidátce s dalšími, shodně smýšlejícími kandidáty.

5.2 Fenomén nezávislých kandidátů

Nezávislí kandidáti a sdružení dostali možnost stát se „volební stranou“ díky volebnímu zákonu z roku 1990. Od tohoto roku má status volební strany jak strana politická, tak i nezávislá hnutí a tento zákon platí dodnes. Nezávislá hnutí i nezávislí kandidáti jsou pro parlamentní politické strany možným konkurentem, a snaží se je „vytěsnit“ z politické scény. Tento trend se projevuje ve volbách do Poslanecké sněmovny, zastupitelstev krajů, nebo i v obecních volbách, kde je účast nezávislých kandidátů potřebná. Při registraci do voleb musí nezávislí kandidáti předložit písemnou žádost s podpisy občanů, kteří je podporují. Mezi roky 1990 – 1994 počet podpisů vyžadovaný ze zákona byl v absolutním vyjádření stanoven od 20 až 400 voličů, kdy se počet voličů odvíjel podle počtu obyvatel v daném obvodu. Nezávislí kandidáti si vytvářejí kandidátní listiny jako nezávislé strany, nebo mohou kandidovat jako jednotlivci, kteří se sdruží na jednu kandidátní listinu. V obecních volbách se ukazuje, že v nejmenších obcích je to často jediný způsob zformovat politický subjekt a docílit tak možnosti zachovat fungování samosprávy obce.

---

⁴⁹ OUTLÝ, J. *Volby do zastupitelstev vývoj a souvislosti*. 2003, s. 23-25.

Během zpracování výsledků voleb představují nezávislý obtíž. Z větší části se jedná o kandidáty, kteří nejsou v žádné politické straně, ale na druhou stranu se stává, že sdružení nezávislých je záložní kandidátka některé z politických stran. Setkáváme se i případy, že pro komunální volby je sestavena kandidátka z nezávislých nějakou z parlamentních stran.

Cituji: *"V malých obcích, dle výzkumů komunálních politických systémů v České republice, je někdy kandidatura za strany chápána jako nutné zlo, jelikož v mnoha případech je v podstatě jedno, za koho člověk kandiduje. Většina kandidátů na kandidátkách politických stran jsou nezávislí a bez politické příslušnosti, tedy ke svým stranám se nehlásí."*⁵⁰

5.3 Komunální konfliktní linie

Konfliktní linie je politologická teorie, která je založena na historicko-sociologickém přístupu. Výchozí myšlenkou je, že podoba stranického systému je výsledkem určité situace konfliktů vzniklých dlouhodobými historickými procesy uvnitř společnosti, jež tvořily vazby mezi různými segmenty voličů a politickými stranami, reprezentující jejich skupinové zájmy.⁵¹

Komunální konfliktní linie či rozpor představuje rozdílné názory a zájmy občanů či skupin, okolo kterých se mohou pohybovat určité politické subjekty, které dané dílčí zájmy přenesou na politickou scénu. Tyto vztahy se víceméně podílejí na podobě stranického systému. O konfliktní linii lze hovořit v případě, kdy se rozpor, ať už sociální etnický či jiný přetransformuje v konflikt a přeroste do politického problému.

V české společnosti převažuje socioekonomická konfliktní linie, a to rozpor mezi „pravíci a levíci“. Dá se říci, že na české politické scéně je typická konfliktní linie rozpor mezi levíci a pravíci. Touto problematikou zabývající se politologové zastávají názor, že čím menší obec, tím je ideologické přesvědčení menší a spíše se prolíná do osobní roviny. Typická konfliktní linie v obci může být například rozdílný postoj k vývoji obce.⁵² O konfliktní linii lze hovořit při dlouhodobém sporu, např. v tzv. satelitních městečkách, které jsou nedaleko velkých měst, a probíhá zde developerský boom a tím roste i počet

---

⁵⁰ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., LUHANOVÁ, M. *Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia*, str. 138-140.

⁵¹ ČERVENKA, Jan. *Současný stranický systém z perspektivy konfliktních linií*. In KUNŠTAT, Daniel. *České veřejné mínění: výzkum a teoretické souvislosti*. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2006. str. 115.

⁵² ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, s. 125-126.

obyvatel. Balík použil teorii Ferdinanda Tönniese, který vidí společnost ze dvou různých pohledů a to Gemeinschaft a Gesellschaft. První koncepcí zastupuje tradiční a venkovský typ společnosti, kde vztahy i jednání fungují na bázi neformálního a osobního charakteru. K řešení problémů se přistupuje na základě pocitů a ve společnosti převládá pocit vzájemné. Druhý přístup představuje moderní společnost, kde vzájemné vztahy fungují na principu individuality každého jednotlivce, a společnost je formální. Tento odlišný přístup může mít následně vliv v politických diskuzích týkajících se uskutečněných investic.⁵³ Konflikt se také může vzniknout i mezi rodinnými klany, které v obci dlouhodobě bydlí.

5.4 | Komunální koalice

5.4.1 Komunální politické koalice dle Stanislava Balíka

Nejrozšířenějším dělením koalic je dělení na dvě skupiny – minimálně vítězné a nadměrné. Vypovídají jediné o míře soutěživosti. Zkoumáme-li typy koalic, zajímají nás v kontextu, v němž vznikaly a fungují. Jsou jakýmsi sdělením o politické kultuře. Proto nestačí dvouprvková typologie. Koalice můžeme rozdělit na dvě úrovně. První úroveň je třída koalic, která je založená na počtu aktérů. Druhá úroveň je založená na ideové vzdálené složce uvnitř systému a následně také na počtu mandátů.⁵⁴

Obě skupiny koalic se spojují s různými typy:

Ke třídě minimální vítězné koalice lze připojit typ:

- *Minimální vítězné ideově propojené* - má tolik mandátů, kolik je zapotřebí k většině a její členové mají k sobě názorově blízko. Nejvíce podporuje soutěživost stranického systému, kdy dává voličům naději na možnost změny politiky způsobené odlišnými volebními výsledky v následujících volbách. Citují: „*Tento typ koalice je oním typem, která je z pohledu teorie racionální volby a z pohledu optimálnosti ideové propojenosti nejlogičtější řešením povolební situace*“.⁵⁵ Současně je zde posilována soutěživost stranického systému, která je pro občany podnětem k možnosti změny politiky, způsobené rozdílnými volebními výsledky v následujících volbách.

---

⁵³ BALÍK, S., 2009 in Bubeníček, 2010; Urban, 2008 in Bubeníček 2010, s. 66-67.

⁵⁴ BALÍK, S. *Komunální politika, obec, aktéři a cíle politiky*. s. 188. Praha: Grada, 2009,

⁵⁵ Tamtéž, s. 190

- *Minimální vítězné ideově nepropojené* - složena z nejmenšího počtu členů, není názorově propojena, tvoří ji subjekty z opačných částí politického spektra, spolupracují v ní názorově protikladné strany a v opozici zůstává více politických subjektů. Od velkých se liší tím, že nezahrnuje zároveň dva hlavní zástupce ideového spektra.

Ke třídě nadměrné koalice pak lze přiřadit typ:

- *Nadměrné ideově propojené* - je přítomen aspoň jeden nadpočetný člen, bez kterého by měla koalice stále k dispozici většinu hlasů. Další podmínkou je nutná názorová podobnost participujících subjektů. Zdánlivě připomíná fungování koalice široké, od níž ji však odlišuje názorová příbuznost
- *Nadměrné ideově nepropojená* - totožná s typem předchozím, tvoří ji však názorově odlišní členové
- *Široké* - je víc než dvoučlenná, spolupracují subjekty, jsou názorově odlišné, mimo koalici zůstává obvykle z názorových důvodů jeden relevantní politický partner
- *Všestranické* - na formování moci výkonné se podílejí všechny důležité politické síly, žádná nedeklaruje před veřejností svůj odstup

Pouze jediný typ koalice lze přiřadit k oběma třídám, a to velké spojení dvou stran, jež bývají dominantní, s názorově protikladnými aktéry, kteří již nemusí přibírat další spojence.⁵⁶

5.4.2 Lokální koalice dle Jüptnera

Pro potřeby komunální politiky byla P. Jüptnerem přepracována klasická teorie koalic na celostátní úrovni. Obce jsou rozděleny do čtyř kategorií dle velikostí.

---

⁵⁶ BALÍK, S.: *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností*. Reprocentrum Blansko, 1. Vydání, 2008. str. 188.

Tabulka 7 - rozdělení obcí dle Jüptnera

Typ obce	Počet obyvatel
Nejmenší obce	do 1 700
Menší střední obce	1 701 - 9 000
Větší střední obce	9 001 - 45 000
Největší obce	nad 45 000

Zdroj: JÜPTNER, P., Komunální koalice a politické modely, Politická revue, vlastní zpracování

V kategorii nejmenších obcí převažují spíše nezávislí kandidáti a politické strany se zde vyskytují spíše mimořádně. Politický systém se vyznačuje spíše nesoutěživostí a jedinou kandidátní listinou. Jednotliví kandidáti jsou voleni spíše z pohledu osobní sympatie nežli dle politické příslušnosti. Koalice se zde prakticky nevyskytují.

V kategorii menších střední obce začínají převládat politické strany nad nezávislými kandidáty či jejich uskupením, i když kandidáti za politickou stranu jsou většinou nestraníci a pouze se ztotožňují s ideou strany, za kterou kandidují.

V kategorii větších středních obcí převládají politické strany s již registrovanými členy. Dá se říci, že tento politický systém je polosoupeřící, vzhledem k obsazování exkluzivních postů.

Poslední kategorie největších obcí evokuje již k tomu, že jsou zde zastoupeny politické strany a je zde velká soutěživost. Lze to v přeneseném slova smyslu již přirovnat k vládě a opozici.

5.5 Typologie dle Bubeníčka

Vzor formování kandidátních listin je nejdůležitějším měřítkem pro typologizaci obcí na základě lokálního modelu demokracie. Vychází z předpokladu, že je předurčeno vzorci chování. Předpokládá se, že metoda sestavování kandidátních listin jako atribut vedení politického boje je v malých obcích natolik jedinečný, že ho lze uplatnit pro určení jednoznačného rozmezí k rozlišení malých a větších obcí.⁵⁷

---

⁵⁷ BUBENÍČEK, V., Disertační práce, 2010, s. 97-98

Z hlediska lokálních modelů demokracie lze jako kritérium použít způsob sestavování kandidátních listin. Předpokládá se, že model sestavení kandidátních listin je natolik specifický (ve volebním boji malých obcí), že jej lze užít pro vymezení hranic mezi malými a většími obcemi. Kritérium by mělo zohledňovat varianty, jako jsou velikost obce a jejího zastupitelstva, způsob formování koalic, participaci občanů na politickém životě a věk, rozsah sociálního prostoru, podobu místní politiky apod.⁵⁸

Možným nejvhodnějším kritériem pro definici charakteru volebního boje na komunální úrovni je úroveň rivality. Dle úrovně rivality lze rozlišovat mezi kooperativním a nekooperativním sestavováním kandidátek.⁵⁹

Z hlediska významnosti stranického systému lze určitý lokální systém stran vymežit jako pluralitní či nepluralitní.

Pluralitní systém značí kvantitu nebo mnohost. Týká se převážně velkých měst. Ve vztahu k politice se jedná o mnoho politických stran či koalic podílejících se na správě veřejné. Pokud je kandidátů více, než počet křesel v zastupitelstvu, považujeme tento systém za pluralitní.

Nepluralitní systém se týká malých obcí, kde není poměr kandidujících stran velký, spíše žádný a jedná se převážně o nezávislé kandidáty.

Na základě kombinací těchto zmiňovaných kritérií získáváme typologii lokálních modelů demokracie. Tato typologie rozděluje obce do 4 skupin, které jsou mezi sebou kvalitativně odlišné.

Skupina A: nepluralitní systém s nekooperativním modelem

Skupina B: nepluralitní systém s kooperativním modelem

Skupina C: pluralitní systém s kooperativním modelem

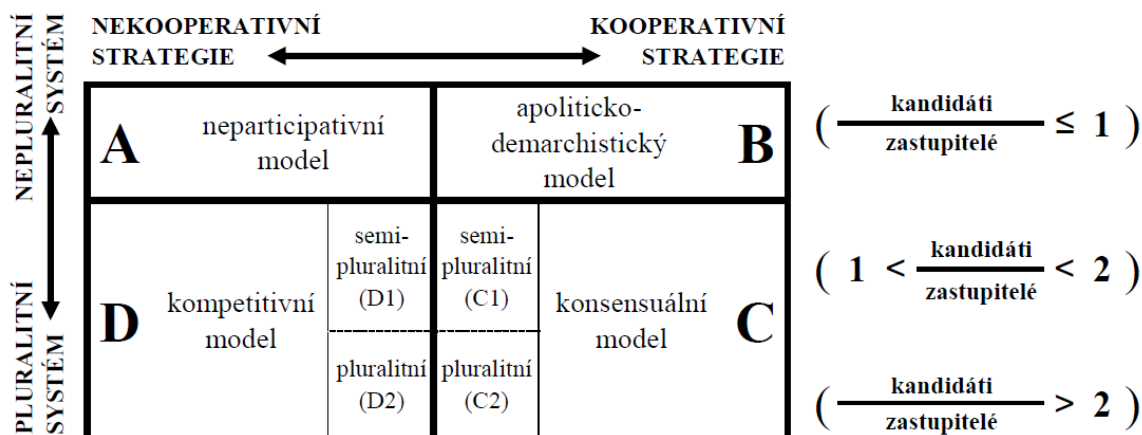
Skupina D: pluralitní systém s nekooperativním modelem

---

⁵⁸ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 155.

⁵⁹ ŘÍCHOVÁ, B. *Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů*. Praha: Portál, 2002, s. 207.

Obrázek 6 - rozdělení dle Bubeníčka

Zdroj: Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*⁶⁰

Model A: Neparticipativní model

První model A představuje soubor obcí, kde se setkáváme s nepluralitním stranickým systémem a nekooperativní strategií místních politických aktérů. Jde zejména o obce, kde lokální populace úplně ztratila zájem o místní politiku, což do určité míry ohrožuje vlastní autonomii municipality. Tento stav se mnohdy vyskytuje u obcí, kde v předchozích volebních obdobích došlo k nesprávným rozhodnutím zastupitelstva, jež způsobila neúměrné zadlužení obce. To způsobuje, že obyvatelé obce se bojí pokračovat v činnosti v rámci zastupitelstva, neboť vznikají obavy, že by mohli být spojováni s těmito pochybeními. Proto bývá snahou před volbami vytvoření alespoň nějaké kandidátní listiny, která by zajistila zachování samostatnosti obce. Tato činnost se většinou omezuje na úzký okruh obyvatel, kterým není lhostejná budoucnost.

Model B: Apoliticko-demarchistický model

Druhý model B jsou obce, jejichž primárním problémem je vytvoření kandidátky pro volby do zastupitelstva. Dochází k tomu, že počet navržených kandidátů je totožný s počtem volených zastupitelů. V těchto případech se vytváření kandidátní listiny mnohdy podobá spíše náboru členů budoucího zastupitelstva. Hlavním cílem je především naplnit legislativní povinnost a zachovat samostatnost obce. Pro takové obce je typické, že složení kandidátní

⁶⁰ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 99.

listiny se pravidelně opakuje a jen málokdy dochází ke změně některého kandidáta, protože počet kandidátů se rovná počtu občanů ochotných pro obec nějakým způsobem pracovat. Funkce v těchto zastupitelstvech jsou neuvolněné, čímž bývá působení v zastupitelstvu často chápáno spíše jako zátěž. Na rozdíl od modelu A lze říci, že občané projevují zájem o stav obce a jejich nezájem účastnit se na řízení obce je projevem spokojenosti se stávajícím stavem i složením zastupitelstva.

Model C: Konsensuální model

Třetí model C lze označit za kvalitativnější verzi obce modelu B. U těchto obcí lze hovořit o pluralitním stranickém systému, ve kterém se zavádí kooperativní strategie, při utváření konsensu. Hlavním volebním cílem zůstává obsazení zastupitelských míst z důvodu zachování samostatnosti obce. Počet rozdělovaných mandátů je nižší než počet osob na kandidátních listinách. Volební soupeření však lze označit spíše za fiktivně konkurenční, přesto že se voleb účastní více volebních kandidátů. V tomto případě vzniká minimální rivalita, a přestože výsledky voleb nejsou dopředu známy. U mnoha obcí je model C modelem demokracie a obce v této skupině jsou charakteristické společenským životem.

Model D: Kompetitivní model

Na rozdíl od předcházejících modelů se obce v tomto modelu liší především vyšší soupeřivostí, která se projevuje obzvláště v předvolební kampani. Tato soutěživost však nekončí volbami a svým způsobem se projevuje i v období po volbách. Současně se zde prolínají různé mechanismy stranických systémů a sestavování kandidátních listin. Podstatným prvkem je taktéž zastupitelstvo, protože se zde projevuje důležitost jeho složení. Cílem obcí v tomto modelu je získat a udržet kontrolu nad vedením obce. S tímto záměrem se shoduje způsob volebního boje, který má konkurenční či semikonkurenční charakter. V těchto obcích je možno označit za podstatnou podmínku kandidaturu většího počtu politických činitelů, což následně vede k vytvoření široké škály stranických systémů. Je zde uspořádání samostatně kandidujících nezávislých kandidátů ale i velice vyzrálých pluralitních systémů, které lze označit za plnohodnotný stranický systém. Běžně se zde vyskytují i místní organizace politických stran na celostátní úrovni. Volební kampaně se v těchto obcích nijak nápadně neliší, ale vzhledem k rozmanitému prostředí jsou výsledky voleb odlišné. Lze sledovat podobnost funkčních mechanismů s většími obcemi. Častým ukazatelem v modelu D jsou opakované volby malých obcí. Počet zastupitelů se převážně

pohybuje mezi sedmi a devíti členy. Jestliže jsou volební výsledky těsné, opozice většinou drží vítěznou stranu v šach, vzhledem k možnosti položení svých mandátů a možnosti vyvolání nových voleb. Dalším projevem soupeření skupin může být také odlišný pohled na rozvoj obce.⁶¹

5.6 Typologie starostů

Lokální politika v malých obcích disponuje vlastní volenou samosprávou. Členové zastupitelstva jsou hlavními představiteli veřejného dění v obci. Nejdůležitějším i nejdominantnějším členem bývá starosta a lze u něj předpokládat rozvoj komunitního leadershipu. V souvislosti s klasickými americkými studiemi formální a neformální moci v lokálních komunitách lze definovat dva typy lokálního leadershipu.

První typ: moc má menší jednotná uzavřená skupina představitelů, která představuje místní elity.

Druhý typ: moc mají v rukou politici, které ovlivňuje velký počet voličů, čímž je moc decentralizovaná a roztržštěná.

V reálu má struktura vůdců smíšenou povahu a k jednomu z typů se spíše jen přibližuje. Avšak v návaznosti na výše zmíněné typy můžeme rozlišit dva hlavní směry rozvoje leadershipu v komunitách.

Teorie elit: samospráva může být spojencem ekonomicky vlivných aktérů místí lokální sféry, nebo je jen zástěrkou jejich aktivit. Ekonomicky vlivní aktéři mají potřebný přehled o dění v oblasti jejich působení, protože růst lokality jim může zvýšit zisky.

Pluralismus: cituji: „z tohoto pohledu je samospráva ovlivněna různými zájmovými skupinami a voliči. Výkon moci je výsledkem interakce jednotlivých zájmů a schopnosti jednotlivých aktérů prosadit svou vizi“.⁶²

Teoretický rozbor a třídění vůdcovských stylů hlavních aktérů komunální politiky, provedli Getimis a Hlepas [2006]. Getimiso a Hlepassova typologie vycházející z politických hodnot a postojů je však natolik obecná, že je možné aplikovat ji i v podmínkách malých

---

⁶¹ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 155-162.

⁶² Bernard, J., *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Praha 2010. str. 23-24

obcí. Malé obce se od měst liší hlavně rozsahem agendy a personálním obsazením. V malých obcích, na rozdíl od měst, jsou starostové více odkázáni sami na sebe.

Obrázek 7 - typologie starostů

Výkon moci	Kooperativní	Vizionář	Facilitátor konsenzu
	Autoritářský	"City boss"	Protektor
		Strategický leadership	Reprodukční leadership
		Orientace leadershipu	

Zdroj: Getimis a Hlepas

Typologie starostů ukazuje na to, že v případě, kdy není kooperativní přístup doplněn strategickým uvažováním, může se vůdce lehce dostat do vleku dílčích zájmů jednotlivých aktérů, kteří se zdají být významnějšími lokálními hráči. To je situace „facilitátorů konsenzu“.

Typologie starostů nastiňuje situace, kdy starostové mohou i nemusí vystupovat jako leaderi a mohou i nemusí být těmi významnými aktéry lokálního rozvoje.

Malé obce ve většině případů postrádají větší administrativní aparát. Starostové malých obcí se tak ocitají v roli jak politického aktéra, tak úředníka. Jeho role tak osciluje mezi starostou a administrativním pracovníkem. Starosta „Vizionář“ buduje vnitřní kapacitu komunity a usiluje o rozvoj kvality života, ale nemusí být úspěšný jako rozvojový aktér, pokud se neorientuje v administrativě, které je nesčetné množství od příprav podkladů pro hospodaření obce přes komunikaci s dodavateli až po tvorbu žádostí o dotace. V obcích s nejmenším počtem obyvatel a neuvolněným starostou, kde podobně jako ostatní členové samosprávy, pracuje pouze jako dobrovolník, může být výrazným rozvojovým handicapem právě obtížná orientace v předpisech, ekonomických záležitostech a dotačních programech.

6. Obec Vitiněves

Obec byla zřízena ze zákona 367/1990 sb. o obcích jako územně samosprávný orgán. Obec spravuje své záležitosti v samostatné působnosti se základním rozsahem státní správy. Rozsah samostatné působnosti může být omezen pouze zákonem. Povinnosti může obec nařizovat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou.

Obrázek 9 - vlajka obce

Zdroj: Wikipedia.org

Obrázek 8 - znak obce

Zdroj: Wikipedia.org

6.1 Historie

První zprávy o Vitiněvsi jsou z roku 1345, kdy zřejmě dostala i své jméno. Založil ji pravděpodobně Vít nebo Vitín, který dostal toto místo jako dar od panovníka za své zásluhy. Podle toho se obec začala jmenovat Vítova nebo Vitínova ves, později Vitíněves a Vitiněves. Vitiněves byla obcí poddanskou. Podrobněji se o jejím majiteli dozvídáme v r. 1347. Byl jím Jindřich Kamenický, který také založil oltář sv. Jana Evangelisty ve farním kostele v Nemyčevsi, se zvlášť ustaveným kaplanem. V dalším období se zde vystřídala řada majitelů a obec patřila pod různá panství. V kronice se píše např. o rodu Trčků, Smiřických a Dohalických. V letech 1623–1627 patřila obec do panství Albrechta z Valdštejna, ten ji věnoval řádu jezuitů, které po bitvě na Bílé hoře pozval do Jičína. O situaci v období 1. republiky jsou jen kusé zprávy, protože se ztratila kronika. Při pozemkové reformě bylo ze Šlikova panství přiděleno drobným zemědělcům ve Vitiněvsi asi 45 ha půdy. V letech 1925–1926 bylo odvodněno 170 ha pozemků. V r. 1930 započala elektrizace obce a ustaveno elektrifikační družstvo. V r. 1934 byla postavena budova Kampeličky (nyní Obecní úřad) a slavnostně otevřena při sjezdu rodáků 21. 6. 1934. V r. 1937 byla postavena nová hasičská zbrojnice a zakoupena moderní stříkačka.

Od r. 1938 se začala budovat kanalizace. Pak přišla německá okupace a 2. světová válka.⁶³ Stojí za to se zmínit, že rodačkou z Vitiněvsi byla i Marie Baťová, roz. Ferdinandová, manželka Tomáše Bati.⁶⁴

Historické milníky:

1978 – výstavba prodejny potravin Jednoty

1990 – první svobodné volby

1993 – byly restaurovány dvě barokní sochy (Jana Nepomuckého a Socha anděla)

1999 – 2000 – plynofikace obce

2004 – vodovod pro obecní část Hradčanech a Malá strana (dotace)

2006 – schválen znak a vlajka obce⁶⁵

6.2 Základní demografické údaje

Obec Vitiněves se nachází v okrese Jičín, v Královéhradeckém kraji. Od města Jičín je vzdálena 6 km a spadá do oblasti Českého ráje, který je vyhledávaným turistickým regionem. Nacházejí se zde dvě národní přírodní památky, jedenáct přírodních památek a jedenáct přírodních rezervací. Český ráj patří mezi nejstarší chráněná územím v České republice.

Obrázek 10 - poloha obce

Zdroj: Mapy.cz

⁶³ Obec Vitiněves. Dostupné [online] z: <https://www.vitineves.cz/historie> [cit. 2022-01-21]

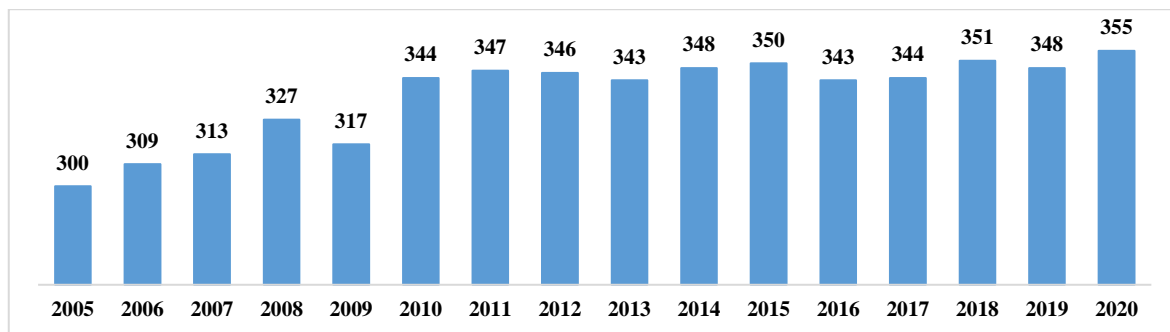
⁶⁴ NOVÁKOVÁ, D. *Obuvnictví na Jičínsku a jeho proměna s příchodem podniků Tomáše Bati*. TUL, Diplomová práce 2018. str. 46, dostupná online z: https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/124797/DP_Dominika_Novakova_Obuvnictvi_na_Jicinsku_a_jeho_promena_s_prichodem_podniku_Tomase_Bati.pdf [cit. 2022-01-21]

⁶⁵ VITINĚVES - *Vesnice dalekých rozměrů*. RETIP, Červený Kostelec. str. 5-15. 2007

6.2.1 Počet obyvatel

Od roku 2005 počet obyvatel pozvolna stoupá a dá se říci, že v poslední dekádě je stabilní a mění se v jednotkách. Nejvyšší nárůst byl v letech 2005 – 2010.

Graf 1 – vývoj počtu obyvatel

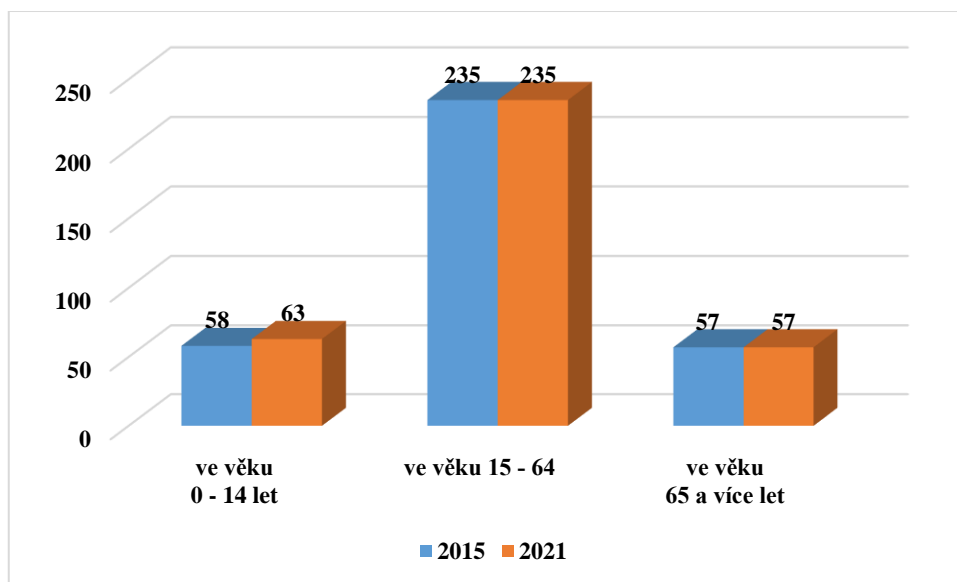

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ⁶⁶

6.2.2 Věková struktura

Největší podíl obyvatel ve sledovaném období tvoří věková skupina ve věku 15 – 64 let, která je totožná v obou sledovaných obdobích. Stejné hodnoty pozorujeme i u 65 a více letých. Nárůst je u věkové skupiny 0 – 14 let.

Graf 2 – věková struktura v obci v letech 2015 a 2021

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

⁶⁶ Počet obyvatel v obcích. Dostupné [online] z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021> [cit. 2022-03-18]

6.2.3 Občanská vybavenost

Vzhledem k tomu, že obec Vitiněves patří do kategorie nejmenších obcí, občanská vybavenost je tu pouze v podobě autobusové a vlakové dopravy, prodejně Jednota Coop a místní knihovně. Veškerá občanská vybavenost jako jsou lékaři, pošta, škola a školky jsou v okresním městě Jičín a v okolních vesnicích. Nejbližší školka je v obci Milíčeves a škola, která spadá do modelu malotřídek, se nachází v obci Nemyčeves. Obě vesnice jsou vzdáleny necelé 3 kilometry od obce Vitiněves.

6.2.4 Obecní spolky

V obci Vitiněves fungují dva spolky a to sbor dobrovolných hasičů Vitiněves a Základní organizace zahrádkářského svazu Nemyčeves – Vitiněves. Jednotka požární ochrany obce Vitiněves se velmi široce prolíná se Sbořem dobrovolných hasičů Vitiněves. Se sborem sdílí všechnu techniku i hasičskou zbrojnicu, a zároveň všichni příslušníci jednotky jsou členy sboru. Sbor se pravidelně podílí při zajišťování kulturního dění v obci. Pořádá společenský ples, pálení čarodějnic, turnaj v malé kopané „Husanka Cup“ a tradiční rozsvícení vánočního stromu na návsi. Spolek zahrádkářů se každoročně prezentuje vyhledávanou výstavou mečíků v obci Nemyčeves.

6.3 Obecní rozpočet

Tabulka 8 – rozpočet obce

Schválený rozpočet roku 2022 včetně plnění za rok 2021					
Příjmy					
Třída	Název	Rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutečnost 2021	Schválený rozpočet 2022
1	Daňové příjmy	4 422 300,00	5 321 586,86	5 304 834,67	5 127 100,00
2	Nedaňové příjmy	572 300,00	586 811,09	536 921,56	321 900,00
3	Kapitálové příjmy	50 000,00	50 000,00	23 600,00	50 000,00
4	Přijaté transfery	79 600,00	4 482 167,06	6 766 033,06	82 000,00
	Příjmy celkem	5 124 200,00	10 440 565,01	12 658 389,29	5 581 000,00
	Konsolidace příjmů	0,00	0,00	2 400 000,00	0
	Příjmy konsolidované	5 124 200,00	10 440 565,01	10 258 389,29	5 581 000,00
5	Běžné výdaje	2 470 600,00	3 963 318,73	5 905 855,24	4 511 583,00
6	Kapitálové výdaje	6 965 000,00	13 777 833,80	6 883 278,00	3 750 000,00
	Výdaje celkem	9 435 600,00	17 741 152,53	12 789 133,24	8 261 583,00
8	Financování	4 311 400,00	7 300 587,52	130 743,95	2 680 583,00

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů obce Vitiněvese

Rozpočet obce se skládá z příjmů a výdajů, kdy dle rozpočtového určení daní náleží obcím podíl na celkovém výnosu daní, tzv. daňové příjmy. Součástí příjmové části rozpočtu obce jsou také nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, místní poplatky a přijaté dotace, z nichž je i příspěvek na výkon státní správy.

V případě obce Vitiněves plynou největší příjmy z daňových příjmů, které obci plynou právě z rozpočtového určení daní, v roce 2021 rovněž z přijaté dotace na opravu komunikací. Tyto dvě položky činily 42 % u daňových příjmů, resp. 53 % u přijatých transferů z celkových příjmů, celkem tedy 95 % všech příjmů rozpočtu.

Obec Vitiněves se pyšní ke své velikosti značnou finanční rezervou na svých účtech, která dosahuje více než 9 mil. Kč, tedy více jak jednonásobek ročních příjmů obce. Spolu s tím se může rovněž pochlubit naprostou bezdlužností, což mělo za následek, že v roce 2021, kdy obec prováděla rekonstrukci místní komunikace a chodníků, mohla tyto akce realizovat z vlastních prostředků a nebrat si překlenovací úvěr do doby přidělení dotace na zmíněnou akci ex post. Hospodaření obce rovněž umožnilo v roce 2020 realizovat protipovodňová opatření z vlastních prostředků a nebýt zatížen tímto výdajem. Následné vyúčtování této akce a poskytnutí dotace až v roce 2021 tedy v žádném případě neohrozilo hospodaření obce.

Pokud by se však obec rozhodla pro větší investiční akci, kterou by nebyla schopna financovat z vlastních zdrojů, mohla by si dle rozpočtových pravidel vypůjčit až téměř 5 mil. Kč, což by představovalo maximální možnou hranici 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky.

Tabulka 9 – přehled příjmů obce

Rok	2018	2019	2020	2021	Příjmy celkem Kč
Příjmy Kč	8 255 063	7 532 772	7 248 779	10 258 389	33 395 003

Zdroj: <https://www.vitineves.cz/povinne-zverejnovane-dokumenty>, vlastní zpracování

Ve schváleném rozpočtu na rok 2022 vzhledem k tomu, že obec nepočítá s žádným přijetím dotace, budou největší položkou v příjmech obce daňové příjmy, které by měly dosáhnout více než 90 % z celkového rozpočtu v kapitole příjmy.

7. Výsledky komunálních voleb v letech 1994 – 2018

V této kapitole budou analyzovány volby do zastupitelstva obce Vitiněvse v letech 1994 – 2018. Obecní zastupitelstvo je složeno ze sedmi členů již od prvních voleb. Obec náleží do kategorie obcí nejmenší velikosti dle Petra Jüptnera.⁶⁷ Pro získání základních informací byl využit internetový zdroj, konkrétně portál www.volby.cz.

7.1 Obecní volby 1994

V pátek 1. 1. 1993 vznikla samostatná Česká republika a první svobodné volby do obecního zastupitelstva proběhly ve dnech 18. 11. – 19. 11. roku 1994. Do zastupitelstva obce se volilo 7 členů. K volbám bylo zapsáno 224 voličů. Obálek bylo odevzdáno 175 a volební účast, při 1178 platných hlasech, byla 78,13%

Tabulka 10 - komunální volby 1994

Počet volených zastupitelů	Počet volebních obvodů	Okresy			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100.00	224	175	78.13	175	1178

Zdroj: www.volby.cz

Občané měli na výběr ze dvou kandidátních listin Sdružení nezávislých kandidátů (SNK). 1. SNK získala 4 mandáty, 2. SNK získala 3 mandáty. Celkem kandidovalo 8 mužů a 3 ženy. Pouze jeden kandidát byl s politickou příslušností, konkrétně KSČM, ostatní kandidáti byli bez politické příslušnosti (BEZPP).

Tabulka 11 - kandidátní listina

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	SNK	699	59,34	6	4
2	SNK	479	40,66	5	3

Zdroj: www.volby.cz

---

⁶⁷ Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101

Tabulka 12 - kandidátka 1.

Pořadové číslo	Kandidát 1. SNK		Počet hlasů		Pořadí	Mandát
	Příjmení, jméno	Tituly	abs.	v %		
1	Hlaváček Jaroslav	Ing.	122	17,45	2	*
2	Fejfar Zdeněk		97	13,87	3	*
3	Kubela Jiří		125	17,88	4	*
4	Kosejková Blanka		118	16,88	1	
5	Čížek Stanislav	Ing.	139	19,88	1	*
6	Čermáková Jarmila		98	14,02	2	

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 13 - kandidátka 2.

Pořadové číslo	Kandidát 2. SNK		Počet hlasů		Pořadí	Mandát
	Příjmení, jméno	Tituly	abs.	v %		
1	Hercík Václav		58	12,10	1	
2	Krejčí Ladislav		66	13,77	2	
3	Adamcová Eva		115	24,00	3	*
4	Krupička Josef		123	25,67	1	*
5	Havránek Josef		117	24,42	2	*

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 14 - Zvolené zastupitelstvo 1994

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Stana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %		
1	SNK	5	Čížek Stanislav	Ing.	39	NK	BEZPP	139	19,88	1
2	SNK	1	Hlaváček Jaroslav	Ing.	30	NK	BEZPP	122	17,45	2
3	SNK	2	Fejfar Zdeněk		37	NK	BEZPP	97	13,87	3
4	SNK	3	Kubela Jiří		42	NK	BEZPP	125	17,88	4
5	SNK	4	Krupička Josef		39	NK	BEZPP	123	25,67	1
6	SNK	5	Havránek Josef		39	NK	BEZPP	117	24,42	2
8	SNK	3	Adamcová Eva		32	NK	BEZPP	115	24,00	3

Zdroj: www.volby.cz

Průměrný věk zastupitelů byl 36,8 let a poměrně vyrovnaný. Mezi nejmladším a nejstarším kandidátem byl rozdíl 12 let. Starostou se stal pan Jiří Kubela, i přesto, že nezískal nejvyšší počet hlasů, které připadly panu Stanislavu Čížkovi.

7.2 Obecní volby 1998

V roce 1998 se obecní volby uskutečnily ve dnech 13. 11. – 14. 11. Do zastupitelstva obce se volilo 7 členů. K volbám bylo zapsáno 248 voličů. Vzhledem k tomu, že obálek bylo odevzdáno 160, byla volební účast 64,52%.

Tabulka 15 - komunální volby 1998

Počet volených zastupitelů	Počet volebních obvodů	Okrsky			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100,00	248	160	64,52	160	1027

Zdroj: www.volby.cz

Občané měli na výběr z deseti kandidátních listin nezávislých kandidátů. Celkem kandidovalo 5 mužů a 5 ženy. Pouze jeden kandidát byl s politickou příslušností, konkrétně KSČM, ostatní kandidáti byli bez politické příslušnosti (BEZPP).

Tabulka 16 - kandidátní listina

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	NK	135	13,15	1	1
2	NK	126	12,27	1	1
3	NK	102	9,93	1	1
4	NK	111	10,81	1	1
5	NK	119	11,59	1	1
6	NK	106	10,32	1	1
7	NK	70	6,82	1	0
8	NK	138	13,44	1	1
9	NK	37	3,60	1	0
10	NK	83	8,08	1	0

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 17 - zvolené zastupitelstvo 1998

Kandidátní listina	Poř. Číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Stana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %		
1	NK	1	Lejsková Zdena	50	NK	BEZPP	135	100.00	1	
2	NK	1	Lásková Jaroslava	48	NK	BEZPP	126	100.00	1	
3	NK	1	Kosejk Karel	Ing.	41	NK	BEZPP	102	100.00	1
4	NK	1	Čermáková Jarmila	51	NK	KSČM	111	100.00	1	
5	NK	1	Havránek Josef	43	NK	BEZPP	119	100.00	1	
6	NK	1	Adamcová Eva	36	NK	BEZPP	106	100.00	1	
8	NK	1	Kubela Jiří	46	NK	BEZPP	138	100.00	1	

Zdroj: www.volby.cz

Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 45 let. Mezi nejmladším a nejstarším kandidátem byl rozdíl 15 let. Starostou se stal opět pan Jiří Kubela s nejvyšším počtem hlasů.

7.3 Obecní volby 2002

V roce 2002 se obecní volby uskutečnily ve dnech 1. 11. – 2. 11. Do zastupitelstva obce se volilo 7 členů. K volbám bylo zapsáno 251 voličů. Vzhledem k tomu, že obálek bylo odevzdáno 203, byla volební účast 80,88%.

Tabulka 18 - komunální volby 2002

Počet volených zastupitelů	Počet volebních obvodů	Okresy			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100.00	251	203	80.88	203	1338

Zdroj: www.volby.cz

Občané měli na výběr z šestnácti kandidátních listin nezávislých kandidátů. Celkem kandidovalo 12 mužů a 4 ženy. Všichni kandidáti byli bez politické příslušnosti (BEZPP).

Tabulka 19 - kandidátní listina

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	NK	98	7,32	1	1
2	NK	83	6,20	1	0
3	NK	92	6,88	1	0
4	NK	97	7,25	1	1
5	NK	64	4,78	1	0
6	NK	96	7,17	1	1
7	NK	43	3,21	1	0
8	NK	66	4,93	1	0
9	NK	117	8,74	1	1
10	NK	118	8,82	1	1
11	NK	47	3,51	1	0
12	NK	34	2,54	1	0
13	NK	105	7,85	1	1
14	NK	89	6,65	1	0
15	NK	90	6,73	1	0
16	NK	99	7,40	1	1

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 20 - zvolené zastupitelstvo 2002

Kandidátní listina	Poř. Číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Stana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %		
1	NK	1	Lásková Jaroslava	52	NK	BEZPP	98	100.00	1	
4	NK	1	Kosejk Karel	Ing.	45	NK	BEZPP	97	100.00	1
6	NK	1	Berná Svatava	44	NK	BEZPP	96	100.00	1	
9	NK	1	Kubela Jiří	50	NK	KSČM	117	100.00	1	
10	NK	1	Lejsková Zdena	54	NK	BEZPP	118	100.00	1	
13	NK	1	Hlaváček Jaroslav	Ing.	38	NK	BEZPP	105	100.00	1
16	NK	1	Havránek Josef	20	NK	BEZPP	99	100.00	1	

Zdroj: www.volby.cz

Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 43,2 let. Mezi nejmladším a nejstarším kandidátem byl rozdíl 34 let. Starostou se stal opět pan Jiří Kubela i přesto, že nezískal nejvyšší počet hlasů, které připadly paní Zdeně Lejskové.

7.4 Obecní volby 2006

V roce 2006 se obecní volby uskutečnily ve dnech 20. 10. – 21. 10. Do zastupitelstva obce se volilo 7 členů. K volbám bylo zapsáno 263 voličů. Vzhledem k tomu, že obálek bylo odevzdáno 181, byla volební účast 68,82%.

Tabulka 21 - komunální volby 2006

Počet volených zastupitelů	Počet volebních obvodů	Okrsky			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100,00	263	181	68,82	181	1115

Zdroj: www.volby.cz

Občané měli na výběr z jedenácti kandidátních listin nezávislých kandidátů. Celkem kandidovalo 10 mužů a 1 žena. Všichni kandidáti byli bez politické příslušnosti (BEZPP).

Tabulka 22 - kandidátní listina

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	NK	120	10,76	1	1
2	NK	93	8,34	1	0
3	NK	101	9,06	1	1
4	NK	143	12,83	1	1
5	NK	115	10,31	1	1
6	NK	72	6,46	1	0
7	NK	62	5,56	1	0
8	NK	108	9,69	1	1
9	NK	96	8,61	1	1
10	NK	125	11,21	1	1
11	NK	80	7,17	1	0

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 23 - zvolené zastupitelstvo 2006

Kandidátní listina	Poř. Číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Stana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %		
1	NK	1	Kubela Jiří	54	NK	BEZPP	120	100.00	1	
3	NK	1	Berný Zdeněk	27	NK	BEZPP	101	100.00	1	
4	NK	1	Lejsková Zdena	58	NK	BEZPP	143	100.00	1	
5	NK	1	Hlaváček Jaroslav	Ing.	42	NK	BEZPP	115	100.00	1
8	NK	1	Adamec Jiří	Ing.	23	NK	BEZPP	108	100.00	1
9	NK	1	Malý Otto		43	NK	BEZPP	96	100.00	1
10	NK	1	Havránek Josef		24	NK	BEZPP	125	100.00	1

Zdroj: www.volby.cz

Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 38,7 let. Mezi nejmladším a nejstarším kandidátem byl rozdíl 34 let. Starostou se stal opět pan Jiří Kubela i přesto, že získal až třetí nejvyšší počet hlasů. Nejvíce hlasů získala Zdena Lejsková, druhým v pořadí byl Josef Havránek.

7.5 Obecní volby 2010

V roce 1998 se obecní volby uskutečnily ve dnech 15. 10. – 16. 10. Do zastupitelstva obce se volilo 7 členů. K volbám bylo zapsáno 273 voličů. Vzhledem k tomu, že obálek bylo odevzdáno 187, byla volební účast 69,23 %

Tabulka 24 - komunální volby 2010

Počet volených zastupitelů	Počet volebních obvodů	Okrsky			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100.00	273	189	69.23	187	1101

Zdroj: www.volby.cz

Občané měli na výběr z deseti kandidátních listin nezávislých kandidátů. Celkem kandidovalo 7 mužů a 3 ženy. Všichni kandidáti byli bez politické příslušnosti (BEZPP).

Tabulka 25 - kandidátní listina

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	NK	99	8,99	1	1
2	NK	148	13,44	1	1
3	NK	132	11,99	1	1
4	NK	70	6,36	1	0
5	NK	95	8,63	1	0
6	NK	102	9,26	1	1
7	NK	107	9,72	1	1
8	NK	96	8,72	1	0
9	NK	102	9,26	1	1
10	NK	150	13,62	1	1

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 26 - zvolené zastupitelstvo 2010

Kandidátní listina		Poř. Číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Stana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí
			Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %	
1	NK	1	Kubela Jiří		58	NK	BEZPP	99	100.00	1
2	NK	1	Heršálková Jitka		39	NK	BEZPP	148	100.00	1
3	NK	1	Malý Otto		47	NK	BEZPP	132	100.00	1
6	NK	1	Krupičková Květoslava		53	NK	BEZPP	102	100.00	1
7	NK	1	Fejfar Zdeněk		29	NK	BEZPP	107	100.00	1
9	NK	1	Dyntar Karel		40	NK	BEZPP	102	100.00	1
10	NK	1	Havránek Josef		28	NK	BEZPP	150	100.00	1

Zdroj: www.volby.cz

Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 42 let. Mezi nejmladším a nejstarším kandidátem byl rozdíl 30 let. Starostou se stal pan Josef Havránek s nejvyšším počtem hlasů.

7.6 Obecní volby 2014

V roce 2014 se obecní volby uskutečnily ve dnech 10. 10. – 11. 10. Do zastupitelstva obce se volilo 7 členů. K volbám bylo zapsáno 275 voličů. Vzhledem k tomu, že obálek bylo odevzdáno 155, byla volební účast 56,36 %.

Tabulka 27 - komunální volby 2014

Počet volených zastupitelů	Počet volebních obvodů	Okrsky			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100.00	275	155	56.36	155	691

Zdroj: www.volby.cz

Občané měli na výběr ze sedmi kandidátních listin nezávislých kandidátů. Celkem kandidovalo 5 mužů a 2 ženy. Všichni kandidáti byli bez politické příslušnosti (BEZPP).

Tabulka 28 - kandidátní listina

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
1 NK	106	15,34	1	1
2 NK	132	19,10	1	1
3 NK	84	12,15	1	1
4 NK	90	13,02	1	1
5 NK	85	12,30	1	1
6 NK	134	19,39	1	1
7 NK	60	8,68	1	1

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 29 - zvolené zastupitelstvo 2014

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Stana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %	
1 NK	1	Malý Otto		51	NK	BEZPP	106	100.00	1
2 NK	1	Heršálková Jitka		43	NK	BEZPP	132	100.00	1
3 NK	1	Krupičková Květoslava		57	NK	BEZPP	84	100.00	1
4 NK	1	Fejfar Zdeněk		33	NK	BEZPP	90	100.00	1
5 NK	1	Adamec Jiří	Ing.	31	NK	BEZPP	85	100.00	1
6 NK	1	Havránek Josef		32	NK	BEZPP	134	100.00	1
7 NK	1	Kubela Jiří		62	NK	BEZPP	60	100.00	1

Zdroj: www.volby.cz

Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 44,1 let. Mezi nejmladším a nejstarším kandidátem byl rozdíl 31 let. Starostou se stal opět pan Josef Havránek s nevyšším počtem hlasů.

7.7 Obecní volby 2018

V roce 2018 se obecní volby uskutečnily ve dnech 5. 10. – 6. 10. Do zastupitelstva obce se volilo 7 členů. K volbám bylo zapsáno 270 voličů. Vzhledem k tomu, že obálek bylo odevzdáno 191, byla volební účast 70,74 %.

Tabulka 30 - komunální volby 2018

Počet volených zastupitelů	Počet volebních obvodů	Okrsky			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100.00	270	191	70.74	191	1138

Zdroj: www.volby.cz

Občané měli na výběr z deseti kandidátních listin nezávislých kandidátů. Celkem kandidovalo 8 mužů a 2 ženy. Všichni kandidáti byli bez politické příslušnosti (BEZPP).

Tabulka 31 - kandidátní listina

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	NK	109	9,58	1	1
2	NK	56	4,92	1	0
3	NK	71	6,24	1	0
4	NK	73	6,41	1	0
5	NK	78	6,85	1	1
6	NK	137	12,04	1	1
7	NK	176	15,47	1	1
8	NK	105	9,23	1	1
9	NK	177	15,55	1	1
10	NK	156	13,71	1	1

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 32 - zvolené zastupitelstvo 2018

Kandidátní listina		Poř. Číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Stana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí
			Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %	
1	NK	1	Berný Zdeněk		39	NK	BEZPP	109	100.00	1
5	NK	1	Adamec Jiří	Ing.	35	NK	BEZPP	78	100.00	1
6	NK	1	Krupičková Květoslava		61	NK	BEZPP	137	100.00	1
7	NK	1	Havránek Josef		36	NK	BEZPP	176	100.00	1
8	NK	1	Bílek Miloslav		51	NK	BEZPP	105	100.00	1
9	NK	1	Heršálková Jitka		47	NK	BEZPP	177	100.00	1
10	NK	1	Fejfar Zdeněk		37	NK	BEZPP	156	100.00	1

Zdroj: www.volby.cz

Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 43,7 let. Mezi nejmladším a nejstarším kandidátem byl rozdíl 26 let. Starostou se stal opět pan Josef Havránek i přesto, že nezískal nejvyšší počet hlasů, které připadly paní Jitce Heršálkové.

8. Résumé voleb

Z výsledku voleb je zjevn , že ob an  Vitin vse mají rádi jistotu a stabilitu, a nemají zájem něco měnit a jsou ve své podstatě spokojeni s fungováním obce i se svými zastupiteli.

Zastupitel  kandidují ka d  sám za sebe, nikoli jako sdružení nezávislých. Takto je to od roku 1998. Pouze v prvních volbách v roce 1994 kandidovalo Sdru en  nezávislých kandidátů na dvou kandidátkách.

Pr m rn  věk zastupitelstva se stabiln  pohybuje okolo 42 let, což je lehce pod celostátním průměrem.

Pokud se zam r me na jednotliv  kandidáty, je zjevn , že jména na kandidátní listině se často nem n  a ve  tyrech p r padech je o ividn  i rodinn  vazba kon c ch a n sledn  nastupujících zastupitel .

Z kandidátních listin vypl v , že kandidují více muži, než ženy.  eny ve v s m zastoupen  kandidovali pouze v letech 1998 a 2002, kdy ve volbách v roce 1998 tvořili dokonce většinu zastupitelstva, a to 4:3. Od roku 2006 se stabiln  pohybují 1 – 2 ženy v zastupitelstvu, což evokuje potřebu mít alespoň jednu administrativní pracovnici.

Od roku 1994, kdy se konaly první svobodn  volby, se stal starostou pan Jiří Kubela, kter  stabiln  vedl obec až do roku 2010. Poté post starosty převzal Josef Havránek, kter  obec vede dosud a dá se předpokládat, že vzhledem ke stabilitě zastupitelstva se na politick  scéně obce nic zásadního nezmění.

Avšak, jeden ze zastupitel  na otázku: „**V p r pad  znovuzvolení v budoucích volbách, nepřem y lel jste o možnosti kandidovat na post starosty? Uved'te prosím důvod.**“ Odpověděl: „*Nepřem y lel, ale kd    se teď ptáte, tak jste mi vnukla myšlenku, pro  vlastn  ne? Možná to bude podnět ke změně.*“

V následujících komunálních volbách 2022 se dá tedy předpokládat, že slo en  zastupitelstva se nezmění, nicméně se naskýtá otázka, zda na prvním zasedání zastupitelstva propukne po dlouh  době soupeření o post starosty.

8.1 Politick  kampaň v obci

Z rozhovorů se zastupiteli je zjevn , že do politického „světa“ se nikdo moc neangažuje. Zastupitel  kandidují ka d  sám za sebe na jednotlivých kandidátkách od roku 1998.

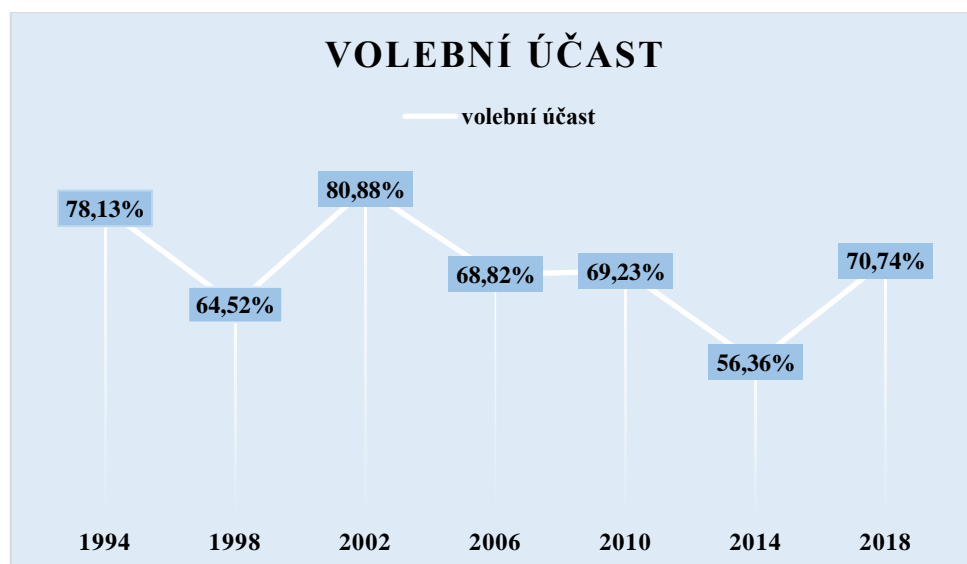
Co se týče politické kampaně, v pravém slova smyslu o ní nelze hovořit, ale o možnosti kandidovat do zastupitelstva vychází od starosty obce, který oslovuje občany s otázkou, zda mají zájem kandidovat do obecního zastupitelstva a dále je informace o volbách a možnosti kandidatury pro občany i ve Vítiněvském věstníku.

9. Styl místní politiky, konfliktní linie

Obec Vitiněves se řadí do kategorie nejmenších obcí, dle teorie P. Jüptnera.⁶⁸ Nezávislí zde dominují již od prvních svobodných voleb v roce 1994. Pouze v roce 1998 můžeme zaregistrovat výjimku, kde kandidovali nezávislí kandidáti společně s KSČM, ale šlo pouze o jediného kandidáta, který se k této straně hlásil. Stranický systém v obci můžeme charakterizovat jako nesoutěživý a nepluralitní.

V komunálních volbách obce Vitiněves se míra volební účasti pohybuje v průměru 70 %, což je daleko vyšší hodnota, než vykazuje celostátní průměr, který se pohybuje okolo 48 %. Je zřejmé, že participace občanů je na vysoké úrovni a není jim lhotejně politické dění v obci.

Graf 3 – vývoj volební účasti v komunálních volbách v obci Vitiněves

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů www.volby.cz

Pokud budeme aplikovat typologii lokálních modelů dle Václava Bubeníčka, nabízí se dva modely, kam by bylo možné obec Vitiněves zařadit.

Model B – Apoliticko – demarchistický model či Model C – Konsensuální model. Modelu B odpovídá hlavně to, že složení kandidátů se pravidelně opakuje a jen málokdy dochází ke změně. Nezájem občanů o účast na řízení obce napovídá, že jsou spokojeni se stávajícím stavem i strukturou zastupitelstva. Model C je kvalitativnější verzí modelu B. Hlavním

⁶⁸ viz Tabulka 7, s. 28

volebním cílem zůstává obsazení zastupitelských míst a zachování samostatnosti obce. I když počet kandidátů je vyšší, než počet křesel v zastupitelstvu, o soutěživosti v pravém slova smyslu se mluvit nedá a jedná se spíše o kvazikonkurenční boj. Volební výsledky sice předem známé nejsou, ale více méně na nich nezáleží. Samostatný volební boj se dá přirovnat ke kolektivní hře, kde rivalita není žádoucí. U většiny obcí je model C modelem demokracie a obce v této skupině jsou charakteristické společenským životem. Z výše uvedeného lze konstatovat, že obec Vitiněves lze zařadit do modelu C – Konsensuální model.

Volby v obci Vitiněves jsou pouze jaksi formální záležitostí a systém je možno označit za nepluralitní, kde do sedmičlenného zastupitelstva kandiduje pouze jedna kandidátní listina pod záštitou nezávislých kandidátů. V tomto případě lze o volbách mluvit jako o nutné a úřední záležitosti.

Kandidátní listina se dlouhodobě pohybuje v rozmezí do deseti kandidátů. V roce 2002 byla situace jiná, a to v podobě nejpočetnější kandidátní listiny, ve které bylo zaznamenáno 16 uchazečů. Jednalo se o konflikt ohledně modernizace a výstavby nového prasečáku. Samotná účast občanů na zasedání zastupitelstva je velmi nízká, pouze v době rozhodování o výstavbě prasečáku v okolí obce byla účast vysoká.

Z výše uvedeného lze shledat, že pokud vznikne určitý spor, je zájem občanů o účast na zasedání zastupitelstva vysoký a mají snahu osobně ovlivnit dění v obci. Poté se účast opět navrátí k nezájmu o zasedání, což prozrazuje absenci většího konfliktu v obci.

Dle typologie starostů lze starostu obce Vitiněves zařadit z pohledu výkonné moci jako kooperativního facilitátora konsenzu s orientací na reprodukční leadership.

9.1 Nepolitická participace občanů

Nepolitická participace se projevuje zájmem na spolkové či zájmové činnosti. Z rozhovorů se zastupiteli obce vyplývá, že občané mají zájem se podílet na obecních aktivitách, i když v omezené míře. Pokud se zaměříme na veřejné schůze zastupitelů, je účast občanů téměř mizivá, s výjimkou řešení konkrétního problému, který se jich bezprostředně týká, jako např. v roce 2002, kdy se rozhodovalo o vybudování nového prasečáku v blízkém okolí obce. V tomto roce na schůzi zastupitelstva byla míra účasti velmi vysoká. Tento rok, který byl zároveň i volební, byl i nejvyšší počet kandidátů do zastupitelstva obce. Z tohoto je zřejmé,

že občané participují pouze z osobních důvodů. I když jsou jednání zastupitelů veřejná, předjednají se některé věci ještě před řádnou schůzí, jak vyplynulo z rozhovorů. Je velice nelehké, rozlišit dobře míněné úsilí o zrychlené řešení určitého úkolu od pokusů eliminovat opozici nebo jen zprostit veřejnost od rozhodování. Může se tak dít v případě, že se zastupitelé sejdou před schůzí. V rozhovorech na otázku, **Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?** Jedna z odpovědí zněla: „*Záleží, o co se jedná. Někdy běžné záležitosti probereme třeba u piva*“. Další odpověď: „*V podstatě operativně pořád. Samozřejmě u piva se toho probere nejvíc a pak se to jen doladí na schůzi.*“ Podíváme-li se na to z druhé strany, i kvalitně připravená jednání nezaručují účast občanů na schůzi a pravděpodobně se i u toho piva občané zapojují více do diskuze. Tudíž pak nemají potřebu zúčastnit se zasedání v podobě formální úvahy.

Z rozhovorů se zastupiteli vyplynulo, že je zde i zásadní vazba na spolky, kde 4 ze zastupitelů jsou též aktivními členy sboru dobrovolných hasičů a jsou zároveň členy výboru.

10. Závěr

Námětem diplomové práce bylo charakterizovat vývoj místní samosprávy v obci Vitiněves, která je situována v Královéhradeckém kraji. Prvotně byla stanovena velikost obce, která dle Jüptnera spadá do kategorie nejmenších obcí.⁶⁹ Obec má 355 obyvatel, tudíž tuto kategorii naplňuje zcela. Z demografického hlediska je počet obyvatel ve sledovaných letech stabilní a výrazně se nemění. Průměrný věk je 40,6 let. Míra nezaměstnanosti je 2,13%, což kopíruje celorepublikový průměr, který se v současné době pohybuje na hodnotě 3,3%.

Z pohledu třídění lokálních politických modelů, které jsou popsány v kapitole 3.7, lze dojít k závěru, že obec Vitiněves spadá do kategorie C - Konsensuálního modelu, který zcela naplňuje. Dle indexu plurality zde hovoříme o nepluralitním volebním systému.

Za hlavní faktor ovlivňující charakter lokálního politického procesu lze považovat konzervativní chování voličů, kteří volí stále stejné politické aktéry z důvodu osobního nezájmu se aktivně angažovat do politického dění.

Jedním z dalších faktorů je participace občanů, která se projevuje účastí při volbách do zastupitelstva obce. Volební účast na volbách občanů obce Vitiněves je na hodnotě přes 70% což dalece přesahuje celorepublikový průměr, který se pohybuje okolo 48%. Z tohoto pohledu můžeme říci, že politické dění není občanům obce lhostejné, a mají zájem udržet stabilitu zastupitelstva.

Za další faktor lze stanovit snahu zastupitelstva zlepšovat kulturní život v obci, protože je očividné, že občané se spíše aktivně zapojí do tohoto procesu a tím dostanou jistotu, že si zvolili své politické aktéry v souladu s jejich zájmy a požadavky.

Starosta obce se snaží velmi podporovat sociální pospolitost komunity v obci. Starostu, z pohledu výkonné moci, lze charakterizovat jako kooperativního facilitátora konsenzu s orientací na reprodukční leadership.

Na základě rozhovorů se zastupiteli obce Vitiněves lze usoudit, že vyniká schopností spolupráce zastupitelstva obce a jejich zasedání jsou přátelská s absencí jakéhokoli rozporu. O soutěživosti se tu v žádném případě hovořit nedá, i když jeden člen zastupitelstva vyslovil myšlenku, že se případné kandidatuře na starostu nebrání.

---

⁶⁹ Viz tabulka 7 – s. 29

Vzhledem k zařazení obce do konsensuálního modelu lze odvodit, že k sestavování kandidátek dochází až s nastávajícími volbami a složení se opírá pouze o míru ochoty občanů participovat na veřejném životě v obci. Toto lze potvrdit i z rozhovorů, kdy dva ze zastupitelů potvrdili, že byli spíše přemluveni.

Nejdiskutovanější téma je kulturní dům, který jednotně všichni zastupitelé v rozhovorech zmínili v otázce: „**Co konkrétně byste chtěl v obci změnit, případně zlepšit?**“ Z rozhovorů je patrné, že obec Vitiněves je kulturně velmi aktivní a snaží se občany zapojit co nejvíce do dění v obci a chce jim zajistit důstojné a příjemné prostředí.

Problém je viděn také v nedostatku erudovaných zástupců obce k určitým úkonům, které jsou potřebné k fungování obce. Jak bylo poznamenáno jedním ze zastupitelů: „*Pokud se mám vyjádřit konkrétně k politice v naší obci, je to ryzí diletantství. Větší města mají aparát fundovaných úředníků. My tady? Já jsem vystudoval IT. V zastupitelstvu by měli být lidé, kteří se orientují v legislativě, politice, dotační politice, odpadovém hospodářství apod. Legislativy je spousta, a stále se mění. Třeba na dotační programy, které nezvládneme samy, si najímáme firmy, což ubírá na rozpočtu obce. Je to velmi neekonomické.*“

Jiný ze zastupitelů zmínil i to, že jsou vlastně jen „*obyčejní občané, kteří to prostě dělají tak, jak umí.*“

V obci není žádná politická rivalita vzhledem k tomu, že tu nejsou žádné politické strany. I přesto je zřejmé, že správa obce nezávislými kandidáty je ideální řešení, neboť postrádá opoziční politické boje a zakládá se pouze a jen na řešení otázek daného území obce a zastupitelé dle nejlepšího vědomí a svědomí se snaží v rámci svých schopností vést obec k rozvoji a stabilitě.

11. Seznam obrázků, grafů a tabulek

Obrázek 1- schéma veřejné správy	16
Obrázek 2 - příklad struktury obce.....	22
Obrázek 3 – rozpočtový výhled	27
Obrázek 4 - obvody krajů.....	33
Obrázek 5 - obvody do senátních voleb	34
Obrázek 6 - rozdělení dle Bubeníčka	46
Obrázek 7 - typologie starostů	49
Obrázek 8 - znak obce.....	50
Obrázek 9 - vlajka obce	50
Obrázek 10 - poloha obce	51
Graf 1 – vývoj počtu obyvatel.....	52
Graf 2 – věková struktura v obci v letech 2015 a 2021.....	52
Graf 3 – vývoj volební účasti v komunálních volbách v obci Vitiněves	68
Tabulka 1 – volební účast v komunálních volbách v letech 1994 - 2018	30
Tabulka 2 – volební účast v krajských volbách v letech 2000 - 2020.....	30
Tabulka 3 – volební účast do Evropského parlamentu v letech 2005 – 2019	30
Tabulka 4 – volební účast v prezidentských volbách.....	30
Tabulka 5 – volební účast ve volbách do Poslanecké sněmovny v letech 1996 – 2021	31
Tabulka 6 – volební účast ve volbách do Senátu	31
Tabulka 7 - rozdělení obcí dle Jüptnera	44
Tabulka 8 – rozpočet obce	53
Tabulka 9 – přehled příjmů obce	54
Tabulka 10 - komunální volby 1994	55
Tabulka 11 - kandidátní listina.....	55
Tabulka 12 - kandidátka 1.....	56
Tabulka 13 - kandidátka 2.....	56
Tabulka 14 - Zvolené zastupitelstvo 1994	56
Tabulka 15 - komunální volby 1998	57
Tabulka 16 - kandidátní listina.....	57
Tabulka 17 - zvolené zastupitelstvo 1998	58
Tabulka 18 - komunální volby 2002	58
Tabulka 19 - kandidátní listina.....	59
Tabulka 20 - zvolené zastupitelstvo 2002	59
Tabulka 21 - komunální volby 2006	60
Tabulka 22 - kandidátní listina.....	60
Tabulka 23 - zvolené zastupitelstvo 2006.....	61
Tabulka 24 - komunální volby 2010	61
Tabulka 25 - kandidátní listina.....	62
Tabulka 26 - zvolené zastupitelstvo 2010	62
Tabulka 27 - komunální volby 2014	63
Tabulka 28 - kandidátní listina.....	63
Tabulka 29 - zvolené zastupitelstvo 2014	63
Tabulka 30 - komunální volby 2018	64
Tabulka 31 - kandidátní listina.....	64
Tabulka 32 - zvolené zastupitelstvo 2018.....	65

12. Seznam použitých zdrojů

12.1 Literatura

Balík, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4

Bernard, J. *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Praha 2010 ISBN 978-80-7330-187-3

Bubeníček, V., *Disertační práce, Lokální modely demokracie v malých obcích ČR2010*. ČZU

Bubeníček, V.; Čmejrek, J.; Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5

Bubeníček, V.; Čopík, J.; Hajný, P.; Kopřiva, R.; Neumanová, T. (Eds.) *Obce jako aktéři politického procesu: komunitní studie regionálních politických systémů a problematika metodiky jejich zpracování*. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2005, ISBN 80-213-1326-9.

Bubeníček, V.; Kubálek, M. *Charakter lokální politiky v suburbánním politickém prostoru*. In: Acta Politologica, 4 sv. 3 č., 2012, ISSN 1803-8220

Bubeníček, V.; Kubálek, M. *Konfliktní linie v malých obcích*. In: Acta Politologica, 2 sv. 3 č., 2010, ISSN 1803-8220.

Čmejrek, J. a kol. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Kernberg Publishing, 2009, ISBN 978-80-87168-10-3

Čmejrek, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.

Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Luhanová, M. *Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia*. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2004, ISBN: 80-213-1157-6.

Getimis, P., N. K. Hlepas. 2006. „Aspects of Leadership Styles: An Interaction of Context and Personalities.“ Pp. 177–199 in H. Back, H. Heinelt, A. Magnier (eds.). *The European Mayor*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften

Hudák, J.; Jüptner, P.; Svoboda, J. (Eds.) *Komunální politické systémy*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2003, ISBN 80-7308-056-7.

Jüptner, P. *Komunální koalice a politické modely*. Politologická revue č. 2, 2004. ISSN 1211-0353

Klíma, M. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix, 1998. ISBN 80-86031-13-6.

Nečadová, V. *Veřejná správa. Skripta VŠPJ*, 2009. s. 7 – 17. ISBN 978-80-87035-19-1

OUTLÝ, Jan. *Volby do zastupitelstev vývoj a souvislosti*. Politologická revue č. 2, 2003. ISSN 1211-0353.

Říchová, B. *Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů*. Praha: Portál, 2002, ISBN 80-7178-628-4

SEDMIHRADSKÁ, L. *Reforma struktury rozpočtového procesu a rozpočtový proces obcí v ČR*. VŠE v Praze. 2004. ISBN 80-245-0677-7

ŠARADÍN, P. a kol. *Základní informace ke komunální politice: pro mladé a všechny, kteří se zajímají o komunální politiku*, 1.vyd.Praha FES. ISBN 978-80-87748-0

12.2 Internetové zdroje

ČSÚ. [online] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/domov> [cit. 2021-03-18]

Dvacet let od vzniku krajů. Dostupné [online] z: <https://www.statistikaamy.cz/2020/09/10/dvacet-let-od-vzniku-kraju/> [cit. 2021-08-03]

Financování obcí v české republice. [online] Dostupné z: https://is.muni.cz/th/apvkf/Bakalarska_prace-Tupa_Iva.pdf [cit. 2021-03-03]

Metody pro přepočítání hlasů na mandáty. Dostupné [online] z: https://www.czso.cz/csu/czso/metody_pro_prepocet_hlasu_na_mandaty [cit. 2022-02-03]

MVČR. *Pojem veřejné správy, správa, řízení, management*. Dostupné [online] z: <https://www.mvcr.cz/vz-tajemnici-vzdelavani-pdf> [cit. 2021-03-18]

NOVÁKOVÁ, D. *Obuvnictví na Jičínsku a jeho proměna s příchodem podniků Tomáše Bati*.

Obec Vitiněves. Dostupné [online] z: <https://www.vitineves.cz/historie> [cit. 2022-01-21]

Politický systém. *Systém veřejné správy*. [online] Dostupné z: <https://icv.vlada.cz/cz/proskoly/materialy/politicky-system/system-verejne-spravy-cr-75891/>

PORTÁL ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ. [online] Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp> [cit. 2021-26-05]

Poslanecká sněmovna. *Povaha kandidátní listiny*. [online]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=306> [cit. 2021-10-03]

Senát parlamentu ČR. Dostupné [online] z: <https://www.senat.cz/senat/volby/index.php> [cit. 2021-07-03]

SYROVÁTKOVÁ, J. *Úvod do problematiky veřejné správy*. Dostupné [online] z: <https://turbo.cdv.tul.cz/mod/book/view.php?id=5959&chapterid=6111> [cit. 2022-03-18]

TUL, Diplomová práce 2018. str. 46, dostupná online z: https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/124797/DP_Dominika_Novakova_Obuvnictvi_na_Jicinsku_a_jeho_promena_s_prichodem_podniku_Tomase_Bati.pdf [cit. 2022-01-21]

Volby 2018: Komunální – kandidáti, zpravodajství, výsledky. *iDNES.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/volby/komunalni> [cit. 2021-03-03]

VOLEBNÍ SYSTÉM PRVNÍ REPUBLIKY. [online]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/volebni-system-prvni-republiky-8618987> [cit. 2022-02-03]

OBCE. [online] Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

MINISTERSTVO VNITRA. *Studijní text pro přípravu na obecnou část úřednické zkoušky*. 2021. *Pojem veřejné správy, správa, řízení, management*. Dostupné [online] z: [file:///C:/Users/DZCJK5W/Downloads/Kapitola_1-organizace_a_cinnost_verejne_spravy_-_20210514%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/DZCJK5W/Downloads/Kapitola_1-organizace_a_cinnost_verejne_spravy_-_20210514%20(1).pdf) [cit. 2021-03-18]

13. Přílohy

13.1 Rozhovory se zastupiteli

Dobrý den pane Adamče.

Jak vnímáte lokální politiku?

Lokální politika z celostátního hlediska je důležitá. Kde jinde, než na úrovni lokální politiky je možnost přímé participace občanů na veřejném dění v obci, které se jich přímo týká. Pokud se mám vyjádřit konkrétně k politice v naší obci, je to ryzí diletantství. Větší města mají aparát fundovaných úředníků. My tady? Já jsem vystudoval IT. V zastupitelstvu by měli být lidé, kteří se orientují v legislativě, politice, dotační politice, odpadovém hospodářství apod. Legislativy je spousta, a stále se mění. Třeba na dotační programy, které nezvládneme samy, si najímáme firmy, což ubírá na rozpočtu obce. Je to velmi neekonomické.

Co pro Vás bylo motivací pro vstup do komunální politiky v podobě kandidatury do zastupitelstva?

V zastupitelstvu jsem tři období. V roce 2006 jsem kandidoval poprvé. V roce 2010 jsem již nekandidoval, neměl jsem nějak zájem a při volbách v roce 2014 jsem v podstatě doplnil kandidátku, abychom mohli vůbec zvolit zastupitelstvo. V současnosti kandiduji spíše ze setrvačnosti, Nicméně mne zajímá dění v obci, jsem tu celý život, takže je to přirozené. Zajímám se o obec všeobecně a mám zájem na rozvoji obce. Tím, že jsem v zastupitelstvu, mohu toto dění aktivně ovlivňovat.

Jaké jste měl plány při vstupu do komunální politiky?

Poprvé představa, že se to dá dělat jinak, ale zjistil jsem, že se toho moc nezmění. Se starostou se známe celý život a v podstatě si děláme vzájemně opozici. On je vizionář, já praktik. Ono všeobecně, když se něco dělá, tak se to má dotáhnout do konce. Když je A musí být i B.

Co osobně byste změnil v komunální politice?

Možnost mít ve vedení obce fundované lidi. Odborníky, kteří vědí, co dělají.

Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?

V podstatě operativně pořád. Samozřejmě u piva se toho probere nejvíc a pak se to jen doladí na schůzi. Teď jsme v šesti, což je někdy problém.

Jak řešíte případné spory?

Máme demokracii, takže diskuse. Že bychom se vysloveně hádali, to ne.

Jak byste popsal celkovou atmosféru v zastupitelstvu?

Pohodová, klidná. Vždyť se tu všichni známe.

Mají občané aktivní zájem podílet se na obecních aktivitách?

Jak na kterých, když se jedná o zábavu tak ano, když se má opravit například plot, nebo něco jiného, moc zájemců není.

Zastupitelstvo nula zasedání.

Jaké je podle Vás nejvýznamnější rozhodnutí, o kterém současné zastupitelstvo v tomto volebním období rozhodlo?

Tak určitě opravy komunikací, nově se bude dělat komunikace na Hradčanech.⁷⁰ Pořídil se nový nakladač, přikoupilo se kus JZD, což je taková investiční akce.

---

⁷⁰ Pozn.autora – jedná se o část obce

Řešíte v obci nějaký dlouhodobý spor?

Dlouhodobý mě nenapadá. Slepice

Jaké investory se vám podařilo získat pro rozvoj obce?

Jestli máte na mysli konkrétní soukromé investory, to nemáme žádné. Využíváme především vlastní rozpočet, dotační programy pro místní rozvoj apod.

Co konkrétně byste chtěl v obci změnit, případně zlepšit?

Určitě nám tu chybí něco jako kulturní dům, kde bychom se mohli scházet na společných akcích. Momentálně se děje většina společenských akcí venku, právě z důvodu absence společenského zázemí. Také revitalizovat část JZD, kterou jsme koupili.

V čem spatřujete hlavní veřejné či politické problémy obce?

Největší problém asi v nedostatku financí.

Jakým způsobem byste hodnotil končící volební období?

Vždycky by se mohlo dařit víc, ale v celkovém pohledu bylo období dobré.

Máte v plánu kandidovat i v příštích komunálních volbách v roce 2022?

Momentálně se rozmyšlím, ale spíše ano,

V případě znovuzvolení v budoucích volbách, nepřemýšlel jste o možnosti kandidovat na post starosty? Uveďte prosím důvod.

Nepřemýšlel, ale když se teď ptáte, tak jste mi vnukla myšlenku, proč vlastně ne? Možná to bude podnět ke změně.

Jako nezávislý kandidát bez politické příslušnosti, se názorově přikláníte k levici či pravici?

Jednoznačně k pravici.

Dobrý den pane Havráнку.

Jak vnímáte lokální politiku?

Pokud se mám vyjádřit k lokální politice v naší obci, jsme malá obec. Politika tu v pravém slova smyslu jako taková není. Není zde žádná opozice, jsme všichni nezávislí, bez politické příslušnosti. Pokud se podívám na lokální politiku v globálním hledisku, je významnou úrovní politického života. Na úrovni komunální politiky je daleko větší možnost participace občanů na veřejném dění a schopnost ovlivnit dění v obci, která se občanů bezprostředně týká.

Co pro Vás bylo motivací pro vstup do komunální politiky v podobě kandidatury do zastupitelstva?

V době mé první kandidatury do zastupitelstva obce, v roce 2002, mi bylo 20 let a patřil jsem mezi nejmladší komunální politiky. (smích) Mám pocit, že voliči si spíš mysleli, že volí mého otce, který kandidoval v roce 1994 a 1998. Motivace pro mě byla možnost ovlivnit dění v obci. Měl jsem a mám všeobecný zájem o vývoj obce a vstupem do komunální politiky se mi tak otevřela možnost podílet se přímo. V tomto roce bylo také nejvíce kandidátů⁷¹, protože se řešilo rozšíření prasečáku a postavení nového a byli tu velké boje mezi příznivci a odpůrci. Proto ten velký zájem o kandidaturu do obecního zastupitelstva. Každý si uvědomoval, že v případě zvolení může ovlivnit vývoj rozšíření a výstavby.

Jaké jste měl plány při vstupu do komunální politiky?

Tak vzhledem k mému mladému věku jsem chtěl pozvednout kulturní život v obci, což se vcelku podařilo i díky naší kulturní referentce, která tu odvádí mnoho práce. Máme zde spoustu kulturních akcí. A samozřejmě také naši obec modernizovat a rozvíjet.

Co osobně byste změnil v komunální politice?

---

⁷¹ pozn. autora – v roce 2010 bylo 16 kandidátů

V rámci místní samosprávy mi vadí, že úprava vládního nařízení nijak nemění stávající praxi u neuvolněných starostů. Jejich práce pro obec se jim totiž nezapočítává do odpracovaného období, ze kterého se také odvozuje nárok a výše důchodu. Starostové, aby šetřili obecní rozpočet, působí v malých městech a v obcích v režimu neuvolněných. Starosta malé obce má stejné povinnosti jako ve větších obcích či městech, kde mají rozpočet vyšší a mohou si dovolit starostu uvolnit. Toto by se mělo změnit. Z mého pohledu by měl starosty všeobecně platit stát.

Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?

Záleží, o co se jedná. Někdy běžné záležitosti probereme třeba u piva, ale při jiných důležitějších problémech či rozhodnutích svolám schůzi.

Jak řešíte případné spory?

V současné době žádné spory neřešíme. Pokud máme rozdílné názory, tak o tom diskutujeme a snažíme se najít kompromis, ale převážně panuje jednoznačný názor.

Jak byste popsal celkovou atmosféru v zastupitelstvu?

Atmosféra v zastupitelstvu je klidná, vládne zde zásadní shoda,

Mají občané aktivní zájem podílet se na obecních aktivitách?

Snažíme se zapojit občany hlavně do kulturních akcí, značná část občanů má zájem.

Jaké je podle Vás nejvýznamnější rozhodnutí, o kterém současné zastupitelstvo v tomto volebním období rozhodlo?

Vybudování místní komunikace z vlastního rozpočtu, což bylo značně náročné.

Řešíte v obci nějaký dlouhodobý spor?

V současné době žádný.

Jaké investory se vám podařilo získat pro rozvoj obce?

Konkrétní investory nemáme, využíváme především dotační programy pro místní rozvoj apod.

Co konkrétně byste chtěl v obci změnit, případně zlepšit?

Tak všeobecně komunikace a chodníky, což je globální problém. Dále, když si to spočítám, jsme v podstatě mladá obec, kde je průměrný věk 40,6 let, takže dalším projektem bude vybudování kulturního zázemí, např. kulturního domu, který máme v plánu. Taktéž máme v plánu rekonstrukci obecního úřadu. Čeká nás mnoho práce.

V čem spatřujete hlavní veřejné či politické problémy obce?

V současné době hlavně válku na Ukrajině. Pořádáme sbírku v naší vesnici a je potřeba pomoc lidí jak při shromažďování, tak pomoc s logistikou. Také Covid byl omezující, i když pandemie pomalu odeznívá. Co se týče politických problémů, momentálně žádný neřešíme.

Jakým způsobem byste hodnotil končící volební období?

Hodnotil bych jej kladně. Podařila se rekonstrukce komunikací za cca 11 milionu, na jednu komunikaci se nám podařila získat dotaci. Myslím, že práce je za námi vidět.

Máte v plánu kandidovat i v příštích komunálních volbách v roce 2022?

Ano.

V případě znovuzvolení v budoucích volbách, nepřemýšlel jste o možnosti kandidovat na post starosty? Uveďte prosím důvod.

Ano, kandidovat opět budu. Tato práce mě naplňuje. Již 12 let jsem starostou obce, jsem v tom již zaběhlý a mám spoustu plánů.

Jako nezávislý kandidát bez politické příslušnosti, se názorově přikláníte k levici či pravici?

Přikláním se spíše k levici.

Dobrý den paní Heršálková.

Jak vnímáte lokální politiku?

Pokud se mám vyjádřit k lokální politice v naší obci, žádná politika tu není. Je to tady spíše o tom, že se každý zná s každým, a nějaké politikaření nepotřebujeme.

Co pro Vás bylo motivací pro vstup do komunální politiky v podobě kandidatury do zastupitelstva?

Motivace? Původně jsem neměla zájem kandidovat, nemám ambice se nijak politicky angažovat, ale byla jsem požádána, tak jsem kandidovala. A jsem tu již třetí volební období. Mám vcelku zájem o dění v obci obce.

Jaké jste měl plány při vstupu do komunální politiky?

Tak určitě pozvednout kulturní život v obci, což se vcelku povedlo. Máme tu každoročně Drakiádu, Dýňohrani, Husanka Cup, posvícení, Vitiněveské sekanobraní" aneb "Nejlepší posvicenská sekaná". Snažíme se dělat spoustu akcí.

Co osobně byste změnila v komunální politice?

Privítala bych méně byrokracie.

Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?

Tak pokud je to nutné, svolá starosta schůzi.

Jak řešíte případné spory?

V současné době žádné spory neřešíme.

Jak byste popsala celkovou atmosféru v zastupitelstvu?

Atmosféra v zastupitelstvu je přátelská a klidná.

Mají občané aktivní zájem podílet se na obecních aktivitách?

Snažíme se zapojit občany hlavně do kulturních akcí. Někdy ano a někdy ne. Mám kolem sebe určité lidi, kteří mají zájem pomáhat např. s přípravami na akce apod.

Jaké je podle Vás nejvýznamnější rozhodnutí, o kterém současné zastupitelstvo v tomto volebním období rozhodlo?

Asi oprava a vybudování nové místí komunikace.

Řešíte v obci nějaký dlouhodobý spor?

V současné době nevím o žádném.

Jaké investory se vám podařilo získat pro rozvoj obce?

Konkrétní investory nemáme, využíváme dotační programy pro místní rozvoj, čerpáme z rozpočtu.

Co konkrétně byste chtěla v obci změnit, případně zlepšit?

Tak všeobecně komunikace a chodníky, což se v podstatě děje, vybudování kulturního zázemí, např. kulturního domu, který ovšem již máme v plánu.

V čem spatřujete hlavní veřejné či politické problémy obce?

V současné době hlavně válku na Ukrajině. Pořádáme sbírku v naší vesnici a je potřeba pomoc lidí jak při shromažďování věci, tak pomoc s odvozem. Co se týče jiných problémů, momentálně žádný neřešíme.

Jakým způsobem byste hodnotila končící volební období?

Hodnotila bych jej kladně.

Máte v plánu kandidovat i v příštích komunálních volbách v roce 2022?

Pravděpodobně ano.

V případě znovuzvolení v budoucích volbách, nepřemýšlel jste o možnosti kandidovat na post starosty? Uveďte prosím důvod.

Ne, jsem plně zaměstnána a takové ambice nemám.

Jako nezávislý kandidát bez politické příslušnosti, se názorově přikláníte k levici či pravici?

Jsem nezávislá, takže k žádné konkrétně.

Dobrý den pane Berný.

Jak vnímáte lokální politiku?

Lokální politika je celostátně na nejnižší úrovni. O to je rozmanitější a spíše se drží více v osobní rovině. Je to bezprostřední spolupráce s občany.

Co pro Vás bylo motivací pro vstup do komunální politiky v podobě kandidatury do zastupitelstva?

Chápání potřeb spoluobčanů a možnost aktivně se podílet na realizaci rozvoje obce a možnost osobně tento rozvoj ovlivnit.

Jaké jste měl plány při vstupu do komunální politiky?

Plány jsou pro mne běh na delší trať. A i strategii obce má mít dlouhodobý cíl. Určitě chci stále rozvíjet a zlepšovat život v naší obci ve všech možných úrovních.

Co osobně byste změnil v komunální politice?

Osobně nic. Každý to dělá, jak to cítí. Ještě tedy je velké plus pro komunální zastupitele, kteří jsou s lokalitou ve které „správcují“ spojeni více osobně i historicky. Zmiňuji to ohledně hlubšího chápání svých spoluobčanů.

Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?

Ano, je třeba mít připraveno více variant k následné diskusi.

Jak řešíte případné spory?

Domluvou.

Jak byste popsal celkovou atmosféru v zastupitelstvu?

Jako příjemnou.

Mají občané aktivní zájem podílet se na obecních aktivitách?

Řekl bych, že převážná většina občanů ano.

Účastní se občané schůzí zastupitelstva?

Dle ožehavosti projednávaných témat. Dá předvídat jejich návštěvnost na veřejné schůzi. Pokud se jich téma bezprostředně týká, je zvýšený zájem o účast na schůzi, pokud se řeší všeobecné věci, zájem již tak velký není.

Jaké je podle Vás nejvýznamnější rozhodnutí, o kterém současné zastupitelstvo v tomto volebním období rozhodlo?

Zrealizování oprav obecních komunikací a chodníků.

Řešíte v obci nějaký dlouhodobý spor?

Nemyslím si.

Jaké investory se vám podařilo získat pro rozvoj obce?

Konkrétně žádné. Čerpáme z rozpočtu a z dotačních plánů.

Co konkrétně byste chtěl v obci změnit, případně zlepšit?

Určitě zlepšit dlouhodobé plánování v oblasti komunálního odpadu a jeho třídění v obecním sběrném dvoře.

V čem spatřujete hlavní veřejné či politické problémy obce?

Asi v dotačních financích a jejich schvalovací proces.

Jakým způsobem byste hodnotil končící volební období?

Hodnotil bych ho pozitivně. Rekonstrukce komunikací se daří a posunuli jsme se blíže ke splnění středně doboým cílům.

Máte v plánu kandidovat i v příštích komunálních volbách v roce 2022?

Zřejmě ano.

V případě znovuzvolení v budoucích volbách, nepřemýšlel jste o možnosti kandidovat na post starosty? Uveďte prosím důvod.

Je to věc k diskusi, a určení si priorit jak v osobním, tak profesním životě.

Jako nezávislý kandidát bez politické příslušnosti, se názorově přikláníte k levici či pravici?

Jsem názorově neutrální. Vnímám široké spektrum politických, sociálních i ekonomických názorů, a spíše se držím zlatého středu.

Dobrý den paní Vondráčková.

Zeptám se hned v úvodu. Máte v plánu kandidovat v komunálních volbách v roce 2022?

Pravděpodobně, nejspíš ano.

Jste v nějaké politické straně?

Ne, jsem politicky nezávislá.

Jak vnímáte lokální politiku?

Vnímám ji jako důležitou součást obyčejných lidí v malých obcích. Mít možnost vyjádřit se ohledně dění v obci, ve které žijí, by mělo být právo každého občana.

Co je pro Vás motivací pro vstup do komunální politiky v podobě kandidatury do zastupitelstva?

Možnost podílet se na vývoji obce a přispět svou prací.

Jaké máte plány po případném zvolení do zastupitelstva?

To ještě nevím. To bude aktuální až po volbách.

Co osobně byste změnila v komunální politice?

Přivítala bych méně byrokracie.

Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?

Účastním se schůzí, ale zatím jen zapisuji, do ničeho nezasahuji. Nejsem řádně zvolena. Nicméně zda se zastupitelé radí jinde, než na schůzi nevím.

Jak řeší v zastupitelstvu případné spory?

Spíše je to o diskusi.

Jak byste popsala celkovou atmosféru v zastupitelstvu?

Atmosféra v zastupitelstvu je přátelská a klidná.

Mají občané aktivní zájem podílet se na obecních aktivitách?

Myslím si, že ano. Pokud je potřeba, vždy se najde někdo, kdo pomůže.

Jaké je podle Vás nejvýznamnější rozhodnutí, o kterém současné zastupitelstvo v tomto volebním období rozhodlo?

Vybudování a rekonstrukce místních komunikací.

Řešíte v obci nějaký dlouhodobý spor?

V současné době si nejsem vědoma nějakého sporu.

Co konkrétně byste chtěla v obci změnit, případně zlepšit?

Vybudovat lepší sportovní zázemí pro děti i rodiče a také nějaké společenské zázemí.

V čem spatřujete hlavní veřejné či politické problémy obce?

V současné době žádné.

Jakým způsobem byste hodnotila končící volební období?

V současné době nejsem kompetentní cokoli hodnotit, jsem tu krátce.

V případě zvolení do zastupitelstva, uvažujete o možnosti kandidovat na post starosty?

Uveďte prosím důvod.

Ne, v žádném případě. Jsem pracovně vytížena.

Jako nezávislý kandidát bez politické příslušnosti, se názorově přikláníte k levici či pravici?

Dobrý den pane Fejfare.

Jak vnímáte lokální politiku?

Lokální politika je důležitou součástí života v obci. Je správné, když mají občané možnost přímo se účastnit na rozhodování o místě, ve kterém většinou stráví celý život a v podstatě následně i jejich potomci.

Co pro Vás bylo motivací pro vstup do komunální politiky v podobě kandidatury do zastupitelstva?

Jsem rodák, takže je logické, že mne zajímá rozvoj obce. Obec mi pomohla, když jsem stavěl dům, tak mám samozřejmě potřebu nějak se odvděčit za tuto pomoc. A toto byla jedna z možností.

Jaké jste měl plány při vstupu do komunální politiky?

Přispět ke zlepšení životní úrovně v obci, každý chce zlepšovat prostředí, ve kterém žije, je to přirozené.

Co osobně byste změnil v komunální politice?

Lidé jako my nejsou zběhlí v legislativě. Chybí servis poradenství, odborné poradenství ze strany státu. Je těžké pro obyčejné občany, kteří nejsou erudovaní v ekonomicko-politických procesech od komunální úrovně až po tu evropskou. Takže bych přivítal více pomoci například v dotačních programech. Je toho spousta a je téměř nemožné se ve všem orientovat.

Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?

Z větší části na řádné schůzi, ale i individuálně kdekoli se potkáme, ale toto není to často.

Jak řešíte případné spory?

Názory padají různé, ale vždy se domluvíme. Není to o hádkách.

Jak byste popsal celkovou atmosféru v zastupitelstvu?

Výborná, jsme tým.

Mají občané aktivní zájem podílet se na obecních aktivitách?

Jednoznačně ano. Pokud je potřeba s něčím pomoci, vždy se někdo najde. Jako vesnice si myslím držíme jako občané při sobě a pomáháme si.

Jaké je podle Vás nejvýznamnější rozhodnutí, o kterém současné zastupitelstvo v tomto volebním období rozhodlo?

Nákup objektu v JZD, kde se plánuje sběrný dvůr a také rekonstrukce komunikací.

Řešíte v obci nějaký dlouhodobý spor?

Momentálně o žádném nevím.

Jaké investory se vám podařilo získat pro rozvoj obce?

Jestli myslíte soukromé investory, to ne. Čerpáme z rozpočtu a dotací, když se to podaří.

Co konkrétně byste chtěl v obci změnit, případně zlepšit?

Chybí tu kulturní zázemí, jako například kulturní dům, kde bychom se mohli setkávat. Jsme aktivní vesnice a máme tu spousta akcí, ale žádné zázemí. Také dokončení komunikací na části Hradčan a Malé straně.

V čem spatřujete hlavní veřejné či politické problémy obce?

Byrokracie, je to vše svázané a složité.

Jakým způsobem byste hodnotil končící volební období?

Hodnotil bych ho z 80% úspěšný. Územní plán se vede naplňovat, ale ještě je spousta akcí, které je potřeba dotáhnout k cíli.

Máte v plánu kandidovat i v příštích komunálních volbách v roce 2022?

Momentálně se budu o tomto radit s ostatními zastupiteli, protože jsem se odstěhoval a trávím tu pouze víkendy. Když bude zájem ze strany občanů kandidovat do zastupitelstva, přenechám tento post někomu, kdo zde bude trvale. V případě nezájmu setrvám.

V případě znovuzvolení v budoucích volbách, nepřemýšlel jste o možnosti kandidovat na post starosty? Uveďte prosím důvod.

Ne, jak jsem uvedl, nejsem zde trvale a současný starosta svoji práci dělá velmi dobře. Není možné, aby tu starosta nebyl trvale osobně přítomen.

Jako nezávislý kandidát bez politické příslušnosti, se názorově přikláníte k levici či pravici?

Jsem nezávislý a vyhraněný směr nemám.

Dobrý den pane Bílku.

Jak vnímáte lokální politiku?

Nejsem politik, ale určitě je dobře, že občané mají příležitost podílet se na otázkách a řešeních možných problémů nebo příležitostí k rozvoji v obci.

Co pro Vás bylo motivací pro vstup do komunální politiky v podobě kandidatury do zastupitelstva?

Bylo to na popud starosty. Bylo málo lidí a byla potřeba naplnit kandidátku. Tak jsem to zkusil a vyšlo to.

Jaké jste měl plány při vstupu do komunální politiky?

Plány žádné, spíše to byla zvědavost, jak to funguje a co se jak řeší.

Co osobně byste změnil v komunální politice?

Asi nic. Fungujeme dobře.

Jakým způsobem jedná zastupitelstvo? Radíte se v zastupitelstvu i před schůzí?

Většinou ne, ale případně když se potkáme, tak něco probereme, ale necháváme to spíše na schůzi.

Jak řešíte případné spory?

Když je nějaký rozpor, spíše diskutujeme. Není to o hádkách nebo tak.

Jak byste popsal celkovou atmosféru v zastupitelstvu?

Přátelská. Je to o spolupráci.

Mají občané aktivní zájem podílet se na obecních aktivitách?

Ano, obdivuhodně tady občané drží při sobě. Vnímám to velmi dobře. Pokud je třeba pomoci, není nikdy problém.

Jaké je podle Vás nejvýznamnější rozhodnutí, o kterém současné zastupitelstvo v tomto volebním období rozhodlo?

Odkup pozemků JZD, kde bude sběrný dvůr a rekonstrukce komunikací, které ještě nejsou u konce.

Řešíte v obci nějaký dlouhodobý spor?

Momentálně žádný.

Jaké investory se vám podařilo získat pro rozvoj obce?

Máme jen rozpočet a dotace, žádný investor tu není.

Co konkrétně byste chtěl v obci změnit, případně zlepšit?

Kulturní zázemí. Jsme velmi aktivní vesnice, stále máme nějaké programy, ale bohužel se odehrávají všechny venku. Nemáme společenský objekt, který bychom využívaly celoročně.

V čem spatřujete hlavní veřejné či politické problémy obce?

Žádné mne nenapadají.

Jakým způsobem byste hodnotil končící volební období?

Určitě úspěšně. Odvedlo se hodně práce. Hlavně ty komunikace.

Máte v plánu kandidovat i v příštích komunálních volbách v roce 2022?

Asi ne, čtyři roky mi stačily.

V případě znovuzvolení v budoucích volbách, nepřemýšlel jste o možnosti kandidovat na post starosty? Uveďte prosím důvod.

V žádném případě.

Jako nezávislý kandidát bez politické příslušnosti, se názorově přikláníte k levici či pravici?

Nejsem politicky angažován, takže nemám vyhraněnou příslušnost k žádnému politickému směru.

13.2 Jmenné seznamy kandidátních listin 1994 – 2018

14.02.22 13:29

Výsledky hlasování

Volby do zastupitelstev obcí

Výsledky hlasování

Zastupitelstvo obce
Kraj: Královéhradecký kraj
Okres: Jičín
Obec: Vitiněves

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okrsky			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Vol. účast v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100.00	248	160	64.52	160	1 027

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
1 Nezávislí kandidáti	135	13.15	1	1
2 Nezávislí kandidáti	126	12.27	1	1
3 Nezávislí kandidáti	102	9.93	1	1
4 Nezávislí kandidáti	111	10.81	1	1
5 Nezávislí kandidáti	119	11.59	1	1
6 Nezávislí kandidáti	106	10.32	1	1
7 Nezávislí kandidáti	70	6.82	1	0
8 Nezávislí kandidáti	138	13.44	1	1
9 Nezávislí kandidáti	37	3.60	1	0
10 Nezávislí kandidáti	83	8.08	1	0

[Zvolení členové zastupitelstva](#)

[Průvodce](#)

[Výběr obce](#)

Datum a čas generování stránky: 14/02/2022 13:29:11

Volby do zastupitelstev obcí

Výsledky hlasování

Zastupitelstvo obce
Kraj: Královéhradecký kraj
Okres: Jičín
Obec: Vitiněves

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy			Zapsaní voliči	Vydané obálky	Vol. účast v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy
		Počet	Zpr.	v %					
7	1	1	1	100.00	251	203	80.88	203	1 338

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % plat. hlasů	Počet mandátů	Podíl hlasu
	abs.	v %					
<u>1</u> Jaroslava Lásková	98	7.32	1	191.14	51.27	1	X
<u>2</u> Bohumil Kazda	83	6.20	1	191.14	43.42	0	X
<u>3</u> Petr Březský	92	6.88	1	191.14	48.13	0	X
<u>4</u> Ing. Karel Kosejk	97	7.25	1	191.14	50.74	1	X
<u>5</u> Miroslav Novák	64	4.78	1	191.14	33.48	0	X
<u>6</u> Svatava Berná	96	7.17	1	191.14	50.22	1	X
<u>7</u> Otto Malý	43	3.21	1	191.14	22.49	0	X
<u>8</u> Ing. Petr Stejskal	66	4.93	1	191.14	34.52	0	X
<u>9</u> Jiří Kubela	117	8.74	1	191.14	61.21	1	X
<u>10</u> Zdenka Lejsková	118	8.82	1	191.14	61.73	1	X
<u>11</u> Ladislav Krejčí	47	3.51	1	191.14	24.58	0	X
<u>12</u> Libor Vítvar	34	2.54	1	191.14	17.78	0	X
<u>13</u> Ing. Jaroslav Hlaváček	105	7.85	1	191.14	54.93	1	X
<u>14</u> Jarmila Čermáková	89	6.65	1	191.14	46.56	0	X
<u>15</u> Karel Dyntar	90	6.73	1	191.14	47.08	0	X
<u>16</u> Josef Havránek	99	7.40	1	191.14	51.79	1	X

Pořadí podílů hlasů Zvolení členové zastupitelstva

volby.cz www.volby.cz [Český statistický úřad](http://www.czsso.cz) www.czsso.cz

[Úvod](#) > [Výběr období voleb](#) > [Zastupitelstva obcí 2006](#) > [Výsledky voleb – výběr obce dle území](#) > [Okres Jičín – výběr obce](#) > Obec Vitiněves

Volby do zastupitelstev obcí

Výsledky voleb

Zastupitelstvo obce

Kraj: Královéhradecký kraj

Okres: Jičín

Obec: Vitiněves

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves – souhrnné informace

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy celkem	Okresy zpr. v %	Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
7	1	1	100,00	263	181	68,82	181	1 115

[úplné zobrazení](#)

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves

Kandidátní listina číslo	Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíly hlasů
		abs.	v %					
1	Jiří Kubela, NK	120	10,76	1	159,28	75,33	1	X
2	Karel Dyntar, NK	93	8,34	1	159,28	58,38	0	X
3	Zdeněk Berný, NK	101	9,06	1	159,28	63,40	1	X
4	Zdenka Lejsková, NK	143	12,83	1	159,28	89,77	1	X
5	Jaroslav Hlaváček, NK	115	10,31	1	159,28	72,19	1	X
6	František Tlustý, NK	72	6,46	1	159,28	45,20	0	X
7	Bohumil Kazda, NK	62	5,56	1	159,28	38,92	0	X
8	Jiří Adamec, NK	108	9,69	1	159,28	67,80	1	X
9	Otto Malý, NK	96	8,61	1	159,28	60,26	1	X
10	Josef Havránek, NK	125	11,21	1	159,28	78,47	1	X
11	Zdeněk Fejfar, NK	80	7,17	1	159,28	50,22	0	X

[úplné zobrazení](#)

- [Pořadí podílů hlasů](#)
- [Zvolení členové zastupitelstva](#)

volby.cz www.volby.cz [Český statistický úřad](http://www.czso.cz) www.czso.cz

[Úvod](#) > [Výběr období voleb](#) > [Zastupitelstva obcí 2010](#) > [Výsledky voleb – výběr obce dle území](#) > [Okres Jičín – výběr obce](#) > Obec Vitiněves

Volby do zastupitelstev obcí

Výsledky voleb

Zastupitelstvo obce

Kraj: Královéhradecký kraj

Okres: Jičín

Obec: Vitiněves

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves – souhrnné informace

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy		Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zpr. v %					
7	1	1	100,00	273	189	69,23	187	1 101

[úplné zobrazení](#)

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves

Kandidátní listina číslo	Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíly hlasů
		abs.	v %					
1	Jiří Kubela, NK	99	8,99	1	157,28	62,94	1	X
2	Jitka Heršálková, NK	148	13,44	1	157,28	94,09	1	X
3	Otto Malý, NK	132	11,99	1	157,28	83,92	1	X
4	Zdeněk Berný, NK	70	6,36	1	157,28	44,50	0	X
5	Jaroslav Hlaváček, NK	95	8,63	1	157,28	60,39	0	X
6	Květoslava Krupičková, NK	102	9,26	1	157,28	64,85	1	X
7	Zdeněk Fejfar, NK	107	9,72	1	157,28	68,02	1	X
8	Zdenka Lejsková, NK	96	8,72	1	157,28	61,03	0	X
9	Karel Dyntar, NK	102	9,26	1	157,28	64,85	1	X
10	Josef Havránek, NK	150	13,62	1	157,28	95,36	1	X

[úplné zobrazení](#)

- [Pořadí podílů hlasů](#)
- [Zvolení členové zastupitelstva](#)

Zpět: [Okres Jičín – výběr obce](#)

volby.cz www.volby.cz [Český statistický úřad](http://www.czsso.cz) www.czsso.cz

[Úvod](#) > [Výběr období voleb](#) > [Zastupitelstva obcí 2014](#) > [Výsledky voleb – výběr obce dle území](#) > [Okres Jičín – výběr obce](#) > Obec Vitiněves

Volby do zastupitelstev obcí

Výsledky voleb

Zastupitelstvo obce

Kraj: Královéhradecký kraj

Okres: Jičín

Obec: Vitiněves

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves – souhrnné informace

Výsledky voleb – Obec Vitiněves – souhrnné informace

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy celkem	Okresy zpr. v %	Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
7	1	1	100,00	275	155	56,36	155	691

[úplné zobrazení](#)

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves

Výsledky voleb – Obec Vitiněves

Kandidátní listina číslo	Kandidátní listina název	Hlasy abs.	Hlasy v %	Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíly hlasů
1	Otto Malý, NK	106	15,34	1	98,71	107,38	1	X
2	Jitka Heršálková, NK	132	19,10	1	98,71	133,71	1	X
3	Květoslava Krupičková, NK	84	12,16	1	98,71	85,09	1	X
4	Zdeněk Fejfar, NK	90	13,02	1	98,71	91,17	1	X
5	Jiří Adamec, NK	85	12,30	1	98,71	86,10	1	X
6	Josef Havránek, NK	134	19,39	1	98,71	135,74	1	X
7	Jiří Kubela, NK	60	8,68	1	98,71	60,78	1	X

[úplné zobrazení](#)

- [Pořadí podílů hlasů](#)
- [Zvolení členové zastupitelstva](#)

Zpět: [Okres Jičín – výběr obce](#)

- © Český statistický úřad, 2018
- [Prohlášení o přístupnosti](#)
- Datum a čas generování stránky: 14/02/2022 13:32:40

volby.cz www.volby.cz www.czsso.cz [Český statistický úřad](http://www.czsso.cz) www.czsso.cz

[Úvod](#) > [Výběr období voleb](#) > [Zastupitelstva obcí 2018](#) > [Výsledky voleb – výběr obce dle území](#) > [Okres Jičín – výběr obce](#) > Obec Vitiněves

Volby do zastupitelstev obcí

Výsledky voleb

Zastupitelstvo obce

Kraj: Královéhradecký kraj

Okres: Jičín

Obec: Vitiněves

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves – souhrnné informace

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy celkem	Okresy zpr. v %	Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
7	1	1	100,00	270	191	70,74	191	1 138

[úplné zobrazení](#)

Tabulka: Výsledky voleb – Obec Vitiněves

číslo	Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíly hlasů
		abs.	v %					
1	Zdeněk Berný	109	9,58	1	162,57	67,04	1	X
2	Luděk Novotný	56	4,92	1	162,57	34,44	0	X
3	Jiří Kubela	71	6,24	1	162,57	43,67	0	X
4	Radek Adamec	73	6,41	1	162,57	44,90	0	X
5	Jiří Adamec	78	6,85	1	162,57	47,97	1	X
6	Květoslava Krupičková	137	12,04	1	162,57	84,27	1	X
7	Josef Havránek	176	15,47	1	162,57	108,26	1	X
8	Miloslav Bílek	105	9,23	1	162,57	64,58	1	X
9	Jitka Heršálková	177	15,55	1	162,57	108,87	1	X
10	Zdeněk Fejfar	156	13,71	1	162,57	95,95	1	X

[úplné zobrazení](#)

- [Pořadí podílů hlasů](#)
- [Zvolení členové zastupitelstva](#)

Zpět: [Okres Jičín – výběr obce](#)